แผนปฏิบัติการด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

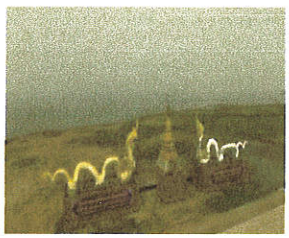

ฝ่ายป้องกันและสาธารณภัย สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

คำนำ

สาธารณภัยยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัย การรั่วไหลของสารเคมีอันตราย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และมีบทบาท ภารกิจในการเข้าไปให้ความช่วยเหลือและบรรเทาภัยในลำดับแรก ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ ประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมาย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางสนับสนุนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียง ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ได้อย่างถูกต้องตามกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และทิศทางการปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียจากการเกิดสาธารณภัยที่มีผลต่อชีวิตทรัพย์สินและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายอัครา พรหมเผ่า)
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

หมายเหตุ : ให้ปรับใช้ตามความเหมาะสม ตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS)

สารบัญ

	หน้า
ประเภทของสาธารณภัย	๑
แนวคิดและแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๒
สภาพทั่วไปของจังหวัดพะเยา	๔
ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๔
ทรัพยากรน้ำ	๘
ทรัพยากรดิน	๑๖
ลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๗
สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพะเยา	๑๗
แนวความคิดในการปฏิบัติ	๒๑
ภาคผนวก	
- ตารางประเมินความเสี่ยง	๒๒
- ปฏิทินเฝ้าระวังตลอดทั้งปี	๒๓
- การจัดการระดับความเสี่ยงและคำกำจัดความ	๒๔
- เบอร์โทรสถานีวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดพะเยา	๒๖
- บัญชีโรงพยาบาลจังหวัดพะเยา	๒๖
- บัญชีราชชื่อองค์การสาธารณกุศลจังหวัดพะเยา	๒๗
- บัญชีรายชื่อคณะทำงานศูนย์บัญชาการเหตุการณ์	๒๘
- บัญชีรายชื่อหน่วยงานต่างๆ	๒๘
- หลักเกณฑ์การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	

แผนปฏิบัติการด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ประเภทของสาธารณภัย

หากพิจารณาตามคำนิยามที่กำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ระบุคำนิยามของ "สาธารณภัย" ไว้ในมาตรา ๔ ว่า "สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อ วินาศกรรมด้วย"

ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้กำหนดขอบเขตของสาธารณภัย ไว้ ดังนี้

๑) ด้านสาธารณภัย ประกอบด้วย ภัย ๑๔ ประเภท คือ

๑.๑) อุทกภัยและดินโคลนถล่ม ๑.๒) ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน ๑.๓) ภัยจากอัคคีภัย ๑.๔) ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ๑.๕) ภัยจากการคมนาคมและการขนส่ง ๑.๖) ภัยแล้ง ๑.๗) ภัยจากอากาศหนาว ๑.๘) ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน ๑.๙) ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ๑.๑๐) ภัยจากคลื่นสึนามิ ๑.๑๑) ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ ๑.๑๒) ภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ๑.๑๓) ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ ๑.๑๔) ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๔ ประเภท คือ

๒.๑) ภัยจากการก่อวินาศกรรม ๒.๒) ภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด ๒.๓) ภัยทางอากาศ ๒.๔) ภัยจากการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

แสดงให้เห็นว่า "สาธารณภัย" ให้ความสำคัญกับสถานการณ์ที่สร้างผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อบุคคลหรือชุมชน ครอบคลุมสถานการณ์ภัยทุกประเภทที่มีทั้งความรุนแรงน้อย หรือรุนแรงมาก จนเกินขีดความสามารถ ด้วยสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทย

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย "ความเสี่ยง" คือโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นและนำมาซึ่งผลกระทบต่างๆ ซึ่งในบริบทความเสี่ยงจากสาธารณภัย จึงหมายถึงโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ภัยใดๆ จะเกิดขึ้นและสร้างผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในสังคม รวมถึงระบบเศรษฐกิจต่างๆ จากข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่า มีภัยทางธรรมชาติมากมายหลายประเภทเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น พายุหมุนเขตร้อน พายุฝนฟ้าคะนองหรือพายุฤดูร้อน คลื่นพายุ ซัดฝั่ง ดินโคลนถล่ม อุทกภัย ภัยแล้ง ไฟป่าและหมอกควัน แผ่นดินไหว และคลื่นสึนามิ โดยมีเหตุการณ์ที่สร้างผลกระทบขนาดใหญ่กับประเทศหลายครั้ง เช่น เหตุการณ์คลื่นสึนามิที่ซัดถล่มชายฝั่งอันดามันของ ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ การเกิดอุทกภัยขนาดใหญ่อย่างมหาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยา พ.ศ. ๒๕๕๔ และเหตุการณ์อุทกภัยในเขตภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมทั้งการเกิดอุทกภัยซ้ำซากในภาคใต้ของไทย จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยบริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยง เมเปิลครอฟท์ (Maplecroft) ได้ทำการ วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำแผนที่ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่า ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระยะปานกลาง เป็นอันดับที่ ๓๗ มากที่สุด นอกจากนี้ จากสถิติโดยกรมอุตุนิยมวิทยาและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถสรุปได้ว่า มีภัยธรรมชาติหลายประเภทเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ของประเทศในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เช่น ภัยหนาว ภัยแล้ง อุทกภัย ดินโคลนถล่ม มรสุมฤดู

ร้อน แผ่นดินไหว พายุคลื่นซัดฝั่ง พื้นที่ประสบภัยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสานและภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ เกือบทุกภาคของประเทศ

แนวคิดและแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ด้วยความตระหนักในผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนและสังคมจากเหตุการณ์สาธารณภัย ทำให้ทั่วโลกตื่นตัวในการค้นหาแนวทางเพื่อลดโอกาสในการเกิดผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นรูปธรรม จากการตั้งรับรอการแก้ไขปัญหาหรือเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย มาสู่การเตรียมความพร้อม ล่วงหน้าเพื่อรับมือที่อาจจะเกิดขึ้นและดำเนินการเชิงรุกในการลดปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง จึงเกิดแนวความคิดในการปฏิบัติเพื่อ “ลดความเสี่ยงภัยจากสาธารณภัย” หรือ Disaster Risk Reduction หรือ DRR ตามกรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ (Hyogo Framework for Action : HFA) โดยวางยุทธศาสตร์ตามลำดับความสำคัญที่ควรปฏิบัติ ๕ ประเด็น คือ ๑. ให้ความสำคัญกับลการลดภัยเป็นลำดับแรก ๒. รู้จักความเสี่ยงและการดำเนินการ ๓. สร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึก ๔. ลดความเสี่ยง ๕. เตรียมตัวและพร้อมที่จะปฏิบัติเมื่อมีภัย

สำหรับแนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็น หน่วยงานหลักของประเทศที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยของประเทศ ซึ่งได้กำหนดกรอบ การบริหารและการจัดการไว้อย่างชัดเจน ทั้งยังมีรายละเอียดของนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมถึงแนวทางการประสานงานตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับชุมชน จากการเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณภัยและความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มากขึ้นทำให้ทั่วโลกยอมรับว่า สาธารณภัยเป็นเรื่องที่จัดการได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ภัยเกิดขึ้นก่อน จากแนวคิดในอดีตที่เคยมุ่งเน้นในการจัดการสาธารณภัย (Disaster Management: DM) เมื่อเกิดภัยขึ้นแล้ว กล่าวคือการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน การให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย หรือการฟื้นฟูสภาพหลังจากภัย มาเป็น การให้ความสำคัญมากขึ้นกับการดำเนินการเชิงรุกโดยการวางแนวทางเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management: DRM) ซึ่งเป็นการจัดการกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงผ่านมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยทำให้ผลกระทบที่อาจเกิดมีจากสาธารณภัยให้ลดน้อยลงที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยมาตรการเพื่อจัดการสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระยะสำคัญ ได้แก่ ระยะก่อนเกิดภัย ระยะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย

๑) ระยะก่อนเกิดภัย การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) คือการดำเนินการเพื่อขจัดหรือลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม โดยมากจะเกี่ยวข้องแต่ไม่จำกัด แต่เพียงการใช้โครงสร้างต่างๆ เพื่อป้องกันภัย เช่น การสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ การสร้างกำแพงกันน้ำริมตลิ่ง การสร้างระบบระบายน้ำ หรือ การสร้างอาคารที่คงทนต่อแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว แต่ยังครอบคลุม ถึงการดำเนินงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้าง ซึ่งจะช่วยทำให้การดำเนินงานที่เกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การออกกฎหมายควบคุมมาตรฐานก่อสร้างอาคาร การจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดิน การอบรมวิศวกรในการก่อสร้างเขื่อน การขุดลอกคูคลอง เป็นต้น

การเตรียมพร้อมก่อนเกิดสาธารณภัย (Preparedness) คือ การดำเนินงานเพื่อให้ประชาชน หรือชุมชนมีความรู้และทักษะต่างๆ พร้อมที่จะเผชิญกับภัย เช่น การพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยและการ กระจายข่าวสาร การวางแผนเผชิญเหตุการณ์ฝึกซ้อมแผน การจัดทำแผนอพยพและเตรียมเส้นทางอพยพ การเตรียมพร้อมด้านปัจจัยสี่และถุงยังชีพ การเตรียมการเพื่อสนับสนุนด้านเครื่องจักรกล เครื่องมือ และงบประมาณ การเตรียมพร้อมบุคลากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกทักษะการกู้ชีพกู้ภัย รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีชีวิตการ

ดำรงชีพให้สอดรับกับสภาพแวดล้อม เช่น การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืช เพาะปลูกให้คงทนต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนไป หรือการยกบ้านเรือนให้สูงขึ้นหากอยู่ในพื้นที่น้ำท่วม เป็นต้น

๒) ระยะระหว่างการเกิดภัย การเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน (Response) ให้ความสำคัญกับการรักษาชีวิตของผู้ประสบภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเกิดสถานการณ์ภัยเป็นหลัก โดยเน้นในการให้ความช่วยเหลือ กู้ชีพ กู้ภัย การพยาบาลสาธารณสุข ตลอดจนการบรรเทาทุกข์และการแจกจ่ายสิ่งของยังชีพ การดูแลช่วยเหลือผู้อพยพ และการจัดการศูนย์อพยพ รวมทั้งการจัดระบบบัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน ทั้งระบบสั่งการ ระบบการสื่อสาร การประสานงาน และอื่นๆ ที่จะทำให้หน่วยงานต่างๆ สามารถรับมือกับเหตุการณ์และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที ทั้งนี้หากมีการเตรียมการในการเผชิญเหตุได้ดี ตั้งแต่ในระยะก่อนเกิดภัยก็จะช่วยให้การดำเนินงานเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นจริงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓) ระยะหลังเกิดภัย การฟื้นฟู (Recovery) มุ่งเน้นในการจัดการสถานการณ์ภายหลังการเกิดสาธารณภัยให้บุคคล ชุมชน หรือสังคมได้ฟื้นสภาพกลับมาเป็นปกติ ซึ่งมีทางเลือก ๒ ทาง คือการสร้างคืนใหม่ให้เหมือนเดิม หรือการสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better) โดยมากประกอบด้วยการฟื้นฟูในเชิงโครงสร้างด้วยการ บูรณะซ่อมแซม (Reconstruction) เช่น การซ่อมแซมอาคารบ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวย ความสะดวกเบื้องต้น ฯลฯ และการฟื้นฟูสภาพจิตใจ การเยียวยาผู้ประสบภัย (Rehabilitation) เช่น การดูแลสภาพแวดล้อมและสุขอนามัย การให้คำปรึกษาทางจิตสังคม (psychosocial) และฟื้นฟูสภาพจิตใจ การเยียวยาทางการเงิน ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้การฟื้นฟูเป็นไปอย่างแนวทางที่ยั่งยืน ภายหลังการเกิดสาธารณภัย จึงควรมีการประเมินความสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูและบูรณะ ขึ้นอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ดีการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงตามมาตรการเหล่านี้ ให้ช่วยลดโอกาสการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เพื่อให้ทราบและ มีความเข้าใจในต้นเหตุของความเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้มีข้อมูลในการวางแผนดำเนินการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อการป้องกันลดผลกระทบ และ เตรียมพร้อมรับมือ รวมทั้งเพื่อจัดการและฟื้นฟูสภาพหลังสาธารณภัยได้อย่างเหมาะสมและตรงประเด็น การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นเป้าหมายของการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของผลกระทบจากสาธารณภัยได้จากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์และลดปัจจัยอันเป็นสาเหตุของสาธารณภัย กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงของสาธารณภัยสามารถดำเนินการได้ในทุกๆ วัน โดยไม่จำเป็นต้องให้สาธารณภัยมาถึงก่อน นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการที่ตื่นตัวช่วยลดความล่อแหลมเปราะบางที่แท้จริงของประชาชนและสังคมได้ ซึ่งหากพิจารณาจากวงจรการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยแล้วอาจเปรียบเทียบได้ว่าเป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับมาตรการที่สามารถดำเนินการก่อนเกิดภัย คือ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมพร้อม (Preparedness) เป็นสำคัญ อย่างไรก็ดีการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยก็ยังสามารถดำเนินการได้ในช่วงของการจัดการสาธารณภัยในระยะของการเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน (Response) ด้วยการคำนึงถึงความเสี่ยงนั้นๆ เช่น เมื่อ เผชิญเหตุการณ์น้ำท่วม อาจให้ความสำคัญกับการเลือกพื้นที่ตั้งศูนย์บัญชาการ ให้ไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจถูกน้ำท่วมเช่นกันหรือไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจจะประสบภัยต่อเนื่องอื่นๆ เช่น ภัยดินโคลนถล่ม หรือ แม้แต่ในระยะการฟื้นฟู (Recovery) ก็สามารถสอดแทรกแนวคิดในการสร้างคืนใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better) เพื่อให้ความมั่นใจว่า การสร้างคืนใหม่ ไม่ทำให้ชุมชนหรือสังคมนั้นไปตกอยู่กับสภาพเหมือนเช่นตอนก่อนประสบภัยและเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ให้ประสบกับผลกระทบจากภัยแบบซ้ำแล้วซ้ำอีกเหมือนที่เคยเป็นมา

๑.สภาพทั่วไปของจังหวัด

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดชายแดนตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๘ องศา ๔๔ ลิปดา เหนือ ถึง ๑๙ องศา ๔๔ ลิปดา เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๔๐ ลิปดา ตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๔๐ ลิปดา ตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร คิดตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ประมาณ ๗๓๕ กิโลเมตร

พื้นที่ จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖,๓๓๕.๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๕๙,๔๑๒.๕ ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๑๕ ของภาคเหนือ โดยมีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ ๔ ของภาคเหนือและคิดเป็นร้อยละ ๑.๒ ของประเทศ

อาณาเขต ติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้แก่

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภองาว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอสองแคว อำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่านน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภองาว อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

การคมนาคม

การคมนาคมขนส่ง มีทางหลวงหลายสายสำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ๑๐๒๑ ๑๑๒๐ และ ๑๐๙๓ สำหรับการเดินทางโดยรถไฟ เครื่องบิน ยังไม่สามารถเดินทางถึงจังหวัดพะเยาได้โดยตรงใช้สถานีรถไฟลำปางและเชียงใหม่ ส่วนการเดินทางทางอากาศต้องใช้ท่าอากาศยานจังหวัดเชียงราย

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดพะเยากับจังหวัดอื่นๆ หรือจังหวัดใกล้เคียง ติดต่อได้สะดวกที่สุด คือ ทางรถยนต์ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักและสำคัญทางเศรษฐกิจ เส้นทางที่สำคัญของจังหวัดพะเยา ได้แก่

๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เป็นถนนหลวงแผ่นดินสายประธานของภาค โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานครไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงราย

๒) ทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ เป็นทางหลวงจังหวัดที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ บริเวณบ้านแม่ต๋ำ อำเภอเมืองพะเยา ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำอำเภอภูซาง จนไปถึงอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

๓) เส้นทางคมนาคมติดต่อจังหวัดกรุงเทพมหานคร

- ถนนสายพะเยา-แพร่-อุตรดิตถ์-พิษณุโลก-นครสวรรค์-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๗๑๒ กิโลเมตร
- ถนนสายพะเยา-ลำปาง-ตาก กำแพงเพชร-นครสวรรค์-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๗๕๑ กิโลเมตร

๔) เส้นทางติดต่อระหว่างอำเภอเมืองพะเยา กับอำเภอต่างๆ

-พะเยา-แม่ใจ	๒๔	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอดอกคำใต้	๑๕	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอจุน	๔๘	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอเชียงคำ	๗๖	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอเชียงม่วน	๑๑๗	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอปง	๗๙	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอภูกามยาว	๑๘	กิโลเมตร
-พะเยา-อำเภอภูซาง	๙๑	กิโลเมตร

๕) เส้นทางคมนาคมติดต่อจังหวัดใกล้เคียง

-พะเยา-ลำปาง	๑๓๗	กิโลเมตร
-พะเยา-เชียงราย	๙๔	กิโลเมตร
-พะเยา-เชียงใหม่	๑๕๕	กิโลเมตร
-พะเยา-แพร่	๑๓๘	กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปล้อมรอบไปด้วยเทือกเขา ทั้งด้านตะวันออก ด้านตะวันตก ด้านใต้ และตอนกลางของจังหวัด เทือกเขาเหล่านี้จะทอดตัวเป็นแนวยาวจากเหนือลงใต้ มีที่ราบเหมาะแก่การเพาะปลูกอยู่สองข้างเทือกเขาและระหว่างลำน้ำ มีเนื้อที่ภูเขาสูงและสูงมากที่สุด ประมาณร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่เนินเขาผสมที่ราบ ประมาณร้อยละ ๓๕ และมีที่ราบลุ่มน้อยที่สุด ประมาณร้อยละ ๑๘ เท่านั้น

ระดับความสูงของพื้นที่จังหวัดพะเยา มีความสูงระหว่าง ๓๐๐ - ๑,๕๕๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีเทือกเขาสูงอยู่ทางทิศตะวันตก ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณอำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน ทิศตะวันตกของอำเภอเมืองพะเยา และอำเภอ แม่ใจ เทือกเขาเหล่านี้ทอดตัวในแนวเหนือ - ใต้ ขนานไปกับที่สูงตอนกลางที่ค่อย ๆ เทลาดลงสู่ที่ราบบริเวณ อำเภอจุน อำเภอแม่ใจ อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอเมืองพะเยา โดยมีเส้นชั้นระดับความสูง ไล่ระดับ ตั้งแต่ ๓๐๐ – ๕๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางสำหรับบริเวณที่ราบลุ่มและที่ลุ่ม ระดับตั้งแต่ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางสำหรับที่ลาดเชิงเขา และระดับตั้งแต่ ๑,๐๐๐ - ๑,๕๕๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางสำหรับที่ราบสูงและภูเขา

ในพื้นที่ของจังหวัดพะเยานี้มีบริเวณที่ราบสูงเป็นพื้นที่ที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณที่ราบสูงตอนกลางของจังหวัดพะเยา ในเขตอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอปง ที่ประกอบไปด้วยเทือกเขาหลายเทือกเขาอันเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารหลายสาย เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ ดอยภูลังกา ซึ่งมีระดับความสูง ๑,๐๙๘ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และดอยสันป่านน้ำในเขตอำเภอปงซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำยม

นอกจากนี้ หากแบ่งภูมิประเทศตามลักษณะของลุ่มน้ำจะพบได้ว่าจังหวัดพะเยา มีพื้นที่อยู่ทั้งในเขตลุ่มน้ำโขง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา ส่วนที่อยู่ในลุ่มน้ำโขง คือ พื้นที่อำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอ ดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอปง (บางส่วน) และอำเภอเชียงคำ ส่วนที่อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา คือ อำเภอปง(บางส่วน)และอำเภอเชียงม่วนซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำยม

เทือกเขาที่สำคัญของจังหวัดพะเยา ได้แก่ เทือกเขาดอยภูลังกา ดอยสันป่านน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่ฝาด ดอยขุนแม่ต๋ำ และดอยขุนแม่ต๋อม แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านจังหวัดพะเยามี ๓ สาย คือ แม่น้ำอิง แม่น้ำลาว และแม่น้ำยม

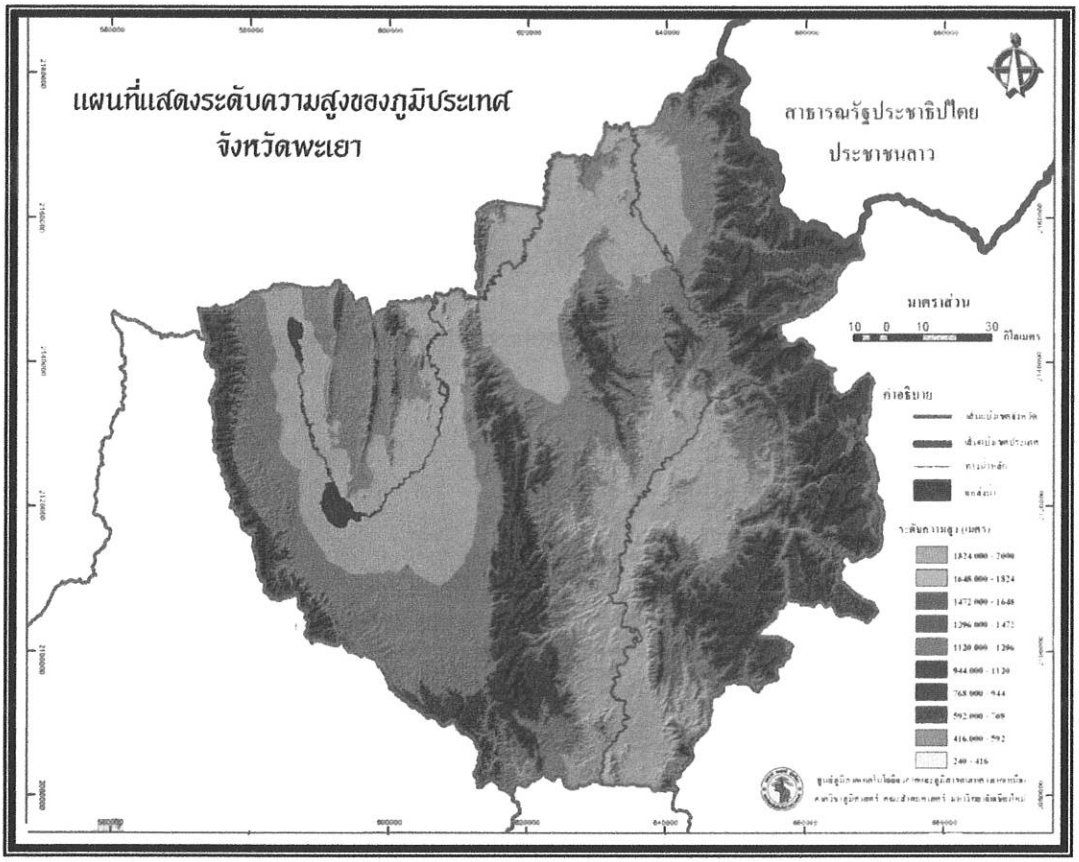

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดพะเยา หากจำแนกตามระบบของ Koppen แล้วถือว่ามีภูมิอากาศแบบ Tropical Wet Day กล่าวคือ ในฤดูหนาวจะหนาวจัด และในฤดูร้อนจะร้อนจัด ทำให้ฤดูกาลของจังหวัดพะเยาแบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ได้ชัดเจน ทั้งนี้ สามารถสรุปสภาพภูมิอากาศของจังหวัดพะเยา ได้ดังนี้

ฤดูกาลจังหวัดพะเยาแบ่งได้เป็น ๓ ฤดูกาล คือ

๑.ฤดูร้อน อยู่ระหว่าง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุด วัดได้ ๓๙.๕ องศาเซลเซียส

๒.ฤดูฝน อยู่ระหว่าง เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฝนตกหนาแน่นในเดือนสิงหาคม ฝนตกตลอดปี ประมาณ ๘๑๑.๙มิลลิเมตร มีวันฝนตก ๘๖ วัน

๓.ฤดูหนาว อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวเริ่มในเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม และอุณหภูมิต่ำสุด วัดได้ ๑๐.๘ องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

ตาราง ๑ แสดงปริมาณฝนตกในพื้นที่จังหวัดพะเยา ย้อนหลัง ๑๐ ปี

พ.ศ.	เดือน/ปริมาณฝนตก(ม.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
๒๕๕๔	๔.๒	๐	๖๘	๑๗๑.๓	๒๔๗	๒๐๔.๗	๒๓๙.๖	๑๘๙.๑	๑๖๑.๓	๑๑๒	๑.๘	๐	๑,๓๙๙.๐
๒๕๕๕	๑.๙	๐	๔๔.๕	๘๗.๔	๒๕๐	๒๔.๑	๑๐๑.๗	๑๒๐.๖	๓๑๑.๕	๕๑.๕	๑๐๗	๔๓.๗	๑,๑๔๔.๓
๒๕๕๖	๔๖.๓	๓.๙	๑๓.๕	๑๐.๖	๑๑๙.๗	๑๐๘.๕	๑๑๙.๘	๒๒๙.๑	๑๙๗	๑๖๒.๔	๑๔๑	๒๒	๑,๑๗๓.๙
๒๕๕๗	๐	๐	๒๐.๕	๓๙	๑๑๓.๙	๙๒.๙	๒๒๑.๓	๒๗๙.๖	๒๐๙.๓	๑๔๐.๓	๕๓	๐	๑,๑๖๙.๙
๒๕๕๘	๗๗.๒	๐	๔๓.๒	๖๙.๗	๙๖.๑	๔๕.๗	๑๔๐.๓	๑๐๖.๖	๑๒๗.๕	๔๕.๘	๔๖.๖	๑๖.๑	๘๑๔.๘
๒๕๕๙	๔๘.๙	๐.๙	๐.๕	๑๔.๓	๑๒๗.๓	๑๒๑.๖	๘๑.๔	๑๖๒.๕	๒๑๓.๖	๑๙๒.๑	๑๐๙.๔	๗.๕	๑,๐๘๐

๒๕๖๐	๖๓	๐	๑.๒	๙๗	๒๕๐.๑	๘๕.๙	๑๔๘.๖	๒๕๙.๙	๑๕๓.๓	๑๗๘.๑	๖.๕	๖๑.๖	๑,๓๐๕.๒
๒๕๖๑	๗.๙	๒.๒	๓๒.๕	๒๐๐.๖	๓๔๗.๖	๘๙.๔	๑๕๒.๓	๑๖๕.๒	๒๐๑.๑	๒๓๙	๒๓	๗.๓	๑,๔๖๘.๑
๒๕๖๒	๓๐.๘	๐	๒๗.๘	๑๓.๗	๘๓.๑	๓๒.๕	๑๕๑.๔	๒๖๐	๖๓.๒	๕๘.๙	๒	๐	๗๒๓.๔
๒๕๖๓	๐	๐	๐	๑๔๗.๕	๑๔๕.๓	๑๑๑.๔	๕๒.๘	๒๐๒.๓	๖๙.๗	๔๓.๖	๓๙.๓	๐	๘๑๑.๙
รวมปริมาณฝน ๑๐ ปี													**๑๑,๐๙๐.๕**
เฉลี่ยฝนตกต่อปี													**๑,๑๐๙.๐๕**

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ลักษณะการแบ่งหน่วยงานการปกครอง

จังหวัดพะเยา แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ คือ เมืองพะเยา แม่ใจ เชียงคำ ดอกคำใต้ ปง จุน เชียงม่วน ภูซาง และภูกามยาว แบ่งเป็น ๖๘ ตำบล ๗๘๐ หมู่บ้าน/๓๙ ชุมชน (อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน ๑๓ ชุมชน และเทศบาลเมืองดอกคำใต้ ๒๖ ชุมชน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๓ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๓๖ แห่ง

ตาราง ๒ แสดงเขตการปกครองของจังหวัดพะเยา

ที่	จังหวัด/อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน เทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาล ตำบล	จำนวน อบต.
	จังหวัดพะเยา	๖,๓๓๕.๐๖	๓,๙๕๙,๔๑๒	๖๘	๗๘๐	๒	๓๓	๓๖
๑	อำเภอเมืองพะเยา	๘๔๒.๐๘	๕๒๖,๓๐๐	๑๕	๑๗๒	๑	๙	๔
๒	อำเภอดอกคำใต้	๘๒๓.๒๙	๕๑๔,๕๕๗	๑๒	๙๙	๑	๓	๗
๓	อำเภอจุน	๕๗๑.๒๓	๓๕๗,๐๑๙	๗	๘๖	-	๕	๒
๔	อำเภอเชียงคำ	๗๐๗.๓๕	๔๔๒,๐๙๔	๑๐	๑๓๕	-	๔	๗
๕	อำเภอเชียงม่วน	๗๒๒.๘๖	๔๕๑,๗๘๙	๓	๓๔	-	๑	๒
๖	อำเภอปง	๑,๗๘๓.๔๕	๑,๑๑๔,๖๕๗	๗	๘๘	-	๓	๖
๗	อำเภอแม่ใจ	๓๐๐.๗๖	๑๘๗,๙๗๖	๖	๖๖	-	๖	๑
๘	อำเภอภูซาง	๓๗๐.๒	๒๓๑,๓๗๖	๕	๕๙	-	๑	๔
๙	อำเภอภูกามยาว	๒๑๓.๘๓	๑๓๓,๖๔๔	๓	๔๑	-	๑	๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา(กันยายน ๒๕๖๓

ประชากร

ปี ๒๕๖๓ จังหวัดพะเยา มีจำนวนประชากรทั้งหมด ๔๗๒,๓๕๖ คน เป็นเพศชาย ๒๓๐,๔๗๖ คน และเพศหญิง ๒๔๑,๘๘๐ คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ยประมาณ ๗๕ คน/ตาราง กิโลเมตร จังหวัดพะเยามีประชากรอาศัยอยู่ตามบริเวณเทือกเขาสูง จำนวน ๑๐ กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ลีซู จีน มูเซอ อาข่า เมี่ยน ม้ง ลื้อ ลั้วะ กะเหรี่ยง และไทยที่สูง โดยกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ เช่น อำเภอเชียงคำ อำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอเชียงม่วน อำเภอปง และอำเภอภูซาง และมีครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจำนวน ๗๙,๕๕๖ ครัวเรือน ปรับปรุงข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ คงเหลือจำนวน ๗๓,๙๖๗ ครัวเรือน

ตาราง ๓ แสดงจำนวนประชากร จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
เมือง	๕๗,๕๖๗	๖๑,๕๗๑	๑๑๙,๑๓๘
เชียงคำ	๓๘,๒๓๗	๓๙,๐๒๖	๗๗,๒๖๓

ดอกคำใต้	๓๓,๓๕๘	๓๕,๕๖๖	๖๘,๙๒๔
ปง	๒๖,๑๔๐	๒๖,๒๘๒	๕๒,๔๒๒
จุน	๒๓,๗๒๗	๒๕,๕๙๖	๔๙,๓๒๓
แม่ใจ	๑๖,๒๙๓	๑๗,๑๓๘	๓๓,๔๓๑
ภูซาง	๑๕,๘๘๖	๑๖,๓๑๐	๓๒,๑๙๖
ภูกามยาว	๑๐,๐๔๖	๑๑,๐๕๓	๒๑,๐๙๙
เชียงม่วน	๙,๒๒๒	๙,๓๓๘	๑๘,๕๖๐
รวม	**๒๓๐,๔๗๖**	**๒๔๑,๘๘๐**	**๔๗๒,๓๕๖**

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา ณ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตาราง ๔ การขึ้นทะเบียนครัวเรือนเกษตรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร				จำนวนแปลง	พื้นที่เพาะปลูก(ไร่)
	ทั้งหมด	ปรับปรุง ปี ๒๕๖๓				
		จำนวน	ยกเลิก	คงเหลือ		
๑.เมือง	๑๓,๗๒๗	๑๓,๒๕๖	๒๖๘	๑๒,๙๙๐	๕๒,๑๔๔	๑๘๑,๗๐๙
๒.จุน	๙,๑๑๐	๘,๙๐๒	๒๕๗	๘,๖๔๖	๒๕,๔๗๔	๑๖๘,๐๘๒
๓.เชียงคำ	๑๒,๓๗๗	๑๒,๑๕๙	๑๙๖	๑๑,๙๖๓	๖๐,๐๖๕	๒๙๐,๘๒๐
๔.เชียงม่วน	๔,๓๓๕	๓,๙๔๖	๖๓	๓,๘๘๓	๑๖,๘๐๒	๖๒,๒๘๓
๕.ดอกคำใต้	๑๓,๙๖๓	๑๓,๕๐๑	๕๒๐	๑๒,๙๘๒	๓๔,๗๔๘	๒๐๔,๐๕๔
๖.ปง	๙,๗๔๙	๙,๕๓๖	๑๔๕	๙,๓๙๑	๖๔,๘๐๐	๒๗๕,๔๖๕
๗.แม่ใจ	๕,๙๖๓	๕,๘๖๔	๑๙๘	๕,๖๖๘	๑๘,๐๐๙	๗๕,๕๖๘
๘.ภูซาง	๕,๙๓๒	๔,๔๐๐	๒๑๘	๔,๑๘๒	๑๑,๘๖๐	๔๑,๘๒๘
๙.ภูกามยาว	๔,๔๐๐	๔,๓๒๙	๖๗	๔,๒๖๒	๑๗,๖๕๓	๗๕,๗๙๓
รวม	**๗๙,๕๕๖**	**๗๕,๘๙๓**	**๑,๙๓๒**	**๗๓,๙๖๗**	**๓๐๑,๕๕๕**	**๑,๓๗๕,๖๐๒**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา(๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

๒.ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรน้ำ

-พื้นที่ลุ่มน้ำ

จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ลุ่มน้ำสำคัญ ๒ ลุ่มน้ำ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำรหัส ๐๒ ได้แก่ ลุ่มน้ำอิง ลุ่มน้ำโขง และพื้นที่ลุ่มน้ำรหัส ๐๘ ได้แก่ กลุ่มน้ำยม

๑. ลุ่มน้ำอิงและลุ่มน้ำโขง : มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมทั้งสิ้น ๕,๔๕๘ ตารางกิโลเมตร

๒. ลุ่มน้ำยม : มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมทั้งสิ้น ๑,๕๒๔.๓๐ ตารางกิโลเมตร

-แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดพะเยา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำชลประทาน

ก. แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ

แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ ที่สำคัญ ได้แก่

(๑) กว๊านพะเยา

กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพะเยา ทั้งเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือตอนบน และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๘๓๑ ไร่ หรือ ประมาณ ๒๐.๕๓ ตารางกิโลเมตรเกิดจากน้ำที่ไหลมาจากห้วยต่างๆ ทางเทือกเขาตะวันตกของจังหวัด ได้แก่ ดอยขุนแม่ต๋ำ ดอยกองหิน ดอยขุนสุก ดอยขุนแม่ฝาดและดอยหลวง และลำน้ำต่างๆในเขตอำเภอแม่ใจ ลำน้ำต่างๆ ที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา แบ่งออกได้เป็น ๑๐ ลุ่มน้ำเล็ก ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยแม่ปืม ลุ่มน้ำห้วย

แม่เยี่ยน ลุ่มน้ำห้วยแม่ตุ้ม ลุ่มน้ำห้วยแม่ตำ ลุ่มน้ำห้วยแม่ต๋อม ลุ่มน้ำห้วยแม่ตุ่น ลุ่มน้ำห้วยแม่นาเรือ ลุ่มน้ำห้วยแม่ใส ลุ่มน้ำห้วยแม่ต๋ำ ลุ่มน้ำห้วยแม่อิง

(๒) หนองเล็งทราย

เป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญรองลงมาจากกว๊านพะเยา และใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก หนองเล็งทรายอยู่ในเขตอำเภอแม่ใจ มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่

(๓) แม่น้ำยม

เป็นแม่น้ำที่มีต้นกำเนิดอยู่ในป่าดงดิบสูงชันสลับซับซ้อน บนเทือกเขาผีปันน้ำและเทือกเขาแดนลาว ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอปงไหลผ่านอำเภอเชียงม่วนผ่าน จังหวัดแพร่ สุโขทัย พิษณุโลกและพิจิตร ไปบรรจบกับแม่น้ำน่านที่ตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ก่อนแม่น้ำน่านจะไปรวมกับแม่น้ำปิ ง ที่ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เกิดเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำยมมีความยาว ๕๕๐ กิโลเมตร แม่น้ำนี้อยู่ในเขตลุ่มน้ำ เจ้าพะยาในช่วงที่อยู่ในจังหวัดพะเยา มีลำน้ำสาขาที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการใช้ที่ดินและการพัฒนาแหล่งน้ำ คือ แม่น้ำควร แม่น้ำงิม แม่น้ำลาว แม่น้ำปี้ ห้วยหลวง ห้วยผาวัว และห้วยแม่น้ำกำลัง ลำน้ำสาขาเหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเชียงม่วนและอำเภอปง

(๔) แม่น้ำอิง

แม่น้ำอิงมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาผีปันน้ำ หลังจากนั้นก็ไหลผ่านอำเภอแม่ใจ ผ่านกว๊านพะเยา ผ่าน อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้อำเภอภูกามยาว อำเภอจุน เข้าสู่ จังหวัดเชียงรายทางอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย และไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่ บ้านปากอิง ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายมีความยาวประมาณ ๒๔๐ กิโลเมตร มีความยาวอยู่ในเขตจังหวัดพะเยา ๑๕๔ กิโลเมตร โดยแม่น้ำอิงไหลเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำโขง มีลำน้ำสาขาที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการใช้ที่ดินและการพัฒนาแหล่งน้ำ คือ ลำน้ำจุน ลำน้ำแม่ต๋ำ ลำน้ำแม่ลาว และลำน้ำแวน เป็นต้น

(๕) แม่น้ำลาว

ต้นน้ำอยู่บริเวณดอยยอด ได้แก่ ห้วยน้ำลาว ในเขตอำเภอเชียงคำ แล้วไหลผ่านอำเภอเชียงคำประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จากนั้นไหลไปรวมกับแม่น้ำแวน จนเข้าเขต อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แล้วจึงไปรวมกับแม่น้ำอิง ที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เช่นกัน

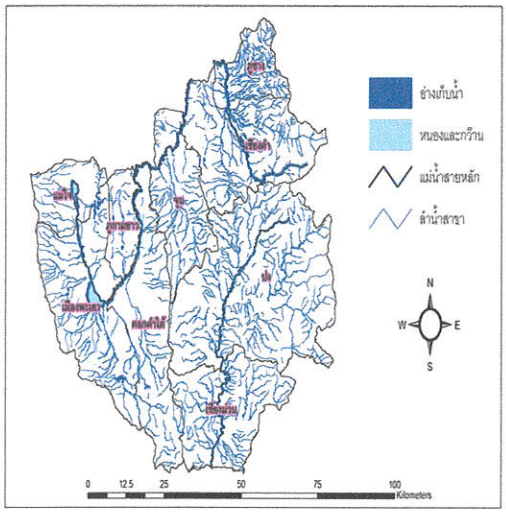

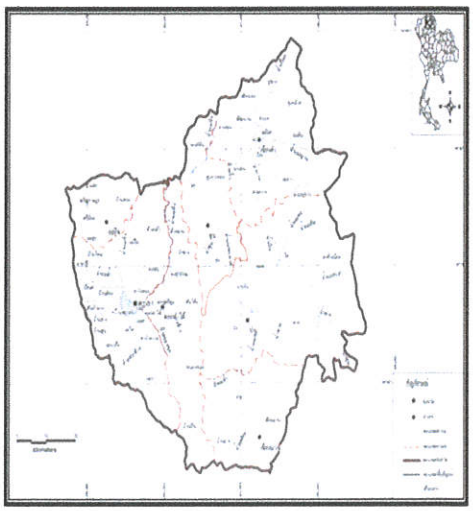

ข. แหล่งน้ำชลประทาน

กรมชลประทาน ได้มีการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทานในจังหวัดพะเยา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน(พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๖๓) มีจำนวนทั้งหมด ๔๗๔ โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๖๔๑,๒๙๓ ไร่ ฤดูแล้ง ๗๖,๘๑๐ไร่ ประมาณน้ำที่เก็บกักได้ ๑๕๙,๑๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้โครงการได้แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

(๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ : มีพื้นที่บางส่วนของตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ประมาณ ๑๔,๓๖๒ ไร่ ได้รับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว ตำบลดงมะดะ อำเภอแม่ลาว จังหวัดชียงราย

(๒) โครงการชลประทานขนาดกลาง : ที่ก่อสร้างในจังหวัดพะเยามี ๓ โครงการได้แก่

-โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ปืมตามพระราชดำริ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา มีปริมาณความจุ ๕๐.๓๒ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๔๕,๖๕๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๑๐,๐๐๐ ไร่

-โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ต๋ำตามพะราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีปริมาณความจุ ๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๔๗,๕๓๑ ไร่ และฤดูแล้ง ๑๐,๐๐๐ ไร่

-โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ใจ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา มีความจุ ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๒,๕๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๗๐๐ ไร่

(๓)โครงการชลประทานขนาดเล็ก : ได้แก่ ฝาย อ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ ตลอดจนโครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองตามธรรมชาติ รวม ๔๗๑ แห่ง มีความจุ ๖๘.๗๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๕๔๕,๖๑๒ ไร่ และฤดูแล้ง ๕๖,๑๑๐ ไร่

ปัจจุบัน จังหวัดพะเยามีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๑.๕๐๓ ล้านไร่ มีพื้นที่ชลประทาน ๙๐,๓๖๓ ไร่ ซึ่งจากการดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำที่ผ่านมา สามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

ตาราง ๕ แสดงพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานพะเยา ในจังหวัดพะเยา

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
พื้นที่ชลประทาน	๙๐,๓๖๓ ไร่	๙๐,๓๖๓ ไร่	๙๐,๓๖๓ ไร่
พื้นทีรับประโยชน์	๖๒๕,๐๔๓ ไร่	๖๓๗,๒๙๓ ไร่	๖๔๑,๒๙๓ ไร่
ปริมาณน้ำเก็บกัก	๑๕๑.๗๙๑ ล้าน ลบ.ม.	๑๕๙.๑๑๑ ล้าน ลบ.ม.	๑๕๙.๑๑๑ ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : โครงการชลประทานพะเยา ณ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

ตาราง ๖ แสดงพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานพะเยา ในจังหวัดพะเยา รายอำเภอปี ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
เมือง	๑๐๘,๐๘๗	๔๗.๔๑๒
แม่ใจ	๘๑,๙๑๒	๕๙.๔๙๘
จุน	๘๗,๕๑๔	๑๕.๑๑๔
ดอกคำใต้	๙๕,๕๔๔	๘.๐๖๓
ปง	๕๑,๘๕๐	๕.๘๗๘
เชียงคำ	๙๖,๑๙๐	๖.๗๐๒
เชียงม่วน	๓๗,๓๒๐	๖.๓๗๕
ภูซาง	๓๙,๓๐๐	๖.๑๓๙
ภูกามยาว	๔๓,๕๗๖	๓.๙๒๙
รวม	๖๔๑,๒๙๓	๑๕๙.๑๑๑

ที่มา : โครงการชลประทานพะเยา ณ. ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

จะเห็นได้ว่าพื้นที่รับประโยชน์ เมื่อเทียบกับพื้นที่การเกษตรของจังหวัดพะเยามีเพียง ๔๔.๐๖ % ดังนั้น จึงต้องพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบระบายน้ำเพิ่มเติมให้แก่เกษตรกร เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในระยะยาวต่อไป

ค.แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่ดำเนินการขุดโดยกรมพัฒนาที่ดิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๒-๒๕๖๓ จำนวน ๕,๑๖๖ บ่อ และเป้าหมายที่จะดำเนินการขุดปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๔๐๐ บ่อ ดังนั้น จังหวัดพะเยาจะแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจำนวน ๕,๕๖๖ บ่อ ในปี ๒๕๖๔

จังหวัดพะเยา มีพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ – ๒๕๖๓ โดยลักษณะงาน ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ ขุดลอกคลอง ปรับปรุงซ่อมแซม

ตาราง ๗ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานรายอำเภอ จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๕๒-๒๕๖๓

อำเภอ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๒-๒๕๖๓ จำนวน(บ่อ)												
	๕๒	๕๓	๕๔	๕๕	๕๖	๕๗	๕๘	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	รวม
เมือง	๒๔	๒๒	๒๑	๓๖	๑๐๑	๓๐	๑๕	๒๗	๓๐	๖๖	๘๕	๑๔๓	๖๐๐
แม่ใจ	๑๙	๑๒	๕	๑๗	๗๘	-	๒๕	๑๓	๒๐	๖๒	๑๐๕	๕๓	๔๐๙
จุน	๒๖	๑๓	๕	๒๓	๑๑๒	-	๙๕	๖๓	๓๐	๘๗	๖๒	๑๗๗	๖๙๓
ดอกคำใต้	๓๙	๒๙	๑๔	๔๑	๑๑๒	๔๐	-	๘๖	๕๐	๓๙	๓๓	๔๔	๕๒๗
ปง	๓๐	๒๐	๑๐	๓๘	๑๒๐	๖๐	๘๐	-	๔๐	๓๑	๓๐	๔๗	๕๐๖
เชียงคำ	๓๔	๒๖	๑๓	๔๐	๑๒๓	๕๐	๔๐	๕๐	๖๐	๑๕๑	๖๙	๔๖	๗๐๒
เชียงม่วน	๒๗	๒๗	๑๓	๓๘	๙๕	๕๐	๑๕๐	๙๐	๓๘๐	๒๕	๒๔	๗๖	๙๙๕
ภูซาง	๑๓	๑๓	๕	๑๗	๗๐	๓๐	๔๕	๒๙	๒๐	๘	๑๙	๓๓	๓๐๒
ภูกามยาว	๘	๘	๔	๒๐	๘๙	๔๐	๕๐	๔๒	๒๐	๓๑	๓๘	๘๒	๔๓๒
รวม	**๒๒๐**	**๑๗๐**	**๙๐**	**๒๗๐**	**๙๐๐**	**๓๐๐**	**๕๐๐**	**๔๐๐**	**๖๕๐**	**๕๐๐**	**๔๖๕**	**๗๐๑**	**๕,๑๖๖**

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา ณ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

ตาราง ๘ แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๒๔ – ๒๕๖๓

ลักษณะงาน	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ความจุ (ลบ.ม.)	ผลประโยชน์/ไร่	ผลประโยชน์/ครอบครัว	ปีงบประมาณที่ก่อสร้าง (พ.ศ.)	ถ่ายโอนให้ อปท. (อบต./ทต./อบจ.)
สระเก็บน้ำ	พริก		บ้านบิน	ดอกคำใต้	๑๒,๔๖๒			๒๕๒๔	
อ่างเก็บน้ำ	ห้วยก้ำ		จุน	จุน	๗,๔๗๕			๒๕๒๔	
สระเก็บน้ำ	บุญเรือง	-	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	๑๕,๐๐๐	-	๗๕	๒๕๒๕	
สระเก็บน้ำ	สันป่าหนาด	-	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	๔,๕๐๐	-	๒๐	๒๕๒๕	
อ่างเก็บน้ำ	ห้วยเจริญราษฎร์	-	ป่าแฝก	แม่ใจ	๓๕,๐๐๐	๖๐	-	๒๕๒๕	
อ่างเก็บน้ำ	ดงอินตา	-	แม่ใจ	แม่ใจ	๑๒,๐๐๐	๒๐	-	๒๕๒๕	
สระเก็บน้ำ	ห้วยป่าไร่	๒	แม่สุก	แม่ใจ	๕,๐๐๐	-	๒๕	๒๕๒๕	
อ่างเก็บน้ำ	ห้วยแม่จ้าว	-	แม่สุก	แม่ใจ	๕๐,๐๐๐	๑๐๐	-	๒๕๒๕	
สระเก็บน้ำ	สันทราย	-	หงส์หิน	จุน	๓๐,๒๕๒	-	๕๓	๒๕๒๗	
สระเก็บน้ำ	สันขวาง	-	ศรีถ้อย	แม่ใจ	๑๗,๒๕๐	-	๘๖	๒๕๒๗	
อ่างเก็บน้ำ	ทุ่งมวก	-	สระ	เชียงม่วน	๗๖,๐๐๐	๑๒๗	-	๒๕๒๗	
ฝายน้ำล้น	ดงอินตา	-	แม่ใจ	แม่ใจ	-	-	-	๒๕๒๗	
อ่างเก็บน้ำ	วังขอนแดง	๑๑	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	๔๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๐๐	๒๕๒๘	
บูรณะซ่อมแซมอ่างเก็บฯ	แม่จว้า	-	แม่สุก	แม่ใจ	๕๐,๐๐๐	-	-	๒๕๒๙	
ฝายน้ำล้น	แม่ต๋ำ	๔	น้ำแวน	เชียงคำ	-	๑,๘๓๐	๒๐๐	๒๕๒๙	
คลองส่งน้ำ	ผาช้างมูบ	๑๑	ต๋อม	เมือง	๕๘๙	๑๕๐	-	๒๕๓๐	
คลองส่งน้ำ	หัวนา	๗	ทุ่งกล้วย	เชียงคำ	๕๔๖	๑๓๐	-	๒๕๓๐	
อ่างเก็บน้ำ	ใหม่	๓	ป่าแฝก	แม่ใจ	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๘๐	๒๕๓๐	
ขุดลอกคลอง	ห้วยงิ้วใหม่	๖	ทุ่งรวงทอง	จุน	-	๓๐,๐๐๐	๑,๓๒๐	๒๕๓๑	
สระเก็บน้ำ	กิ่วชมภู	๖	น้ำแวน	เชียงคำ	๗,๔๐๐	-	๒๓๐	๒๕๓๓	
คลองส่งน้ำ	ใหม่	๓	ป่าแฝก	แม่ใจ	๘๔๐	๑๕๐	-	๒๕๓๔	
คลองส่งน้ำ	สา	๖	ทุ่งกล้วย	เชียงคำ	๑,๗๔๐	๓๕๐	-	๒๕๓๔	
คลองส่งน้ำ	ดอนแก้ว	๒	ออย	ปง	๑,๖๒๐	๓๐๐	-	๒๕๓๔	
อ่างเก็บน้ำ	หนองเลา	๘	ภูชาง	เชียงคำ	๑๒๕,๐๐๐	๓๗๐	-	๒๕๓๔	
ฝายน้ำล้น	ห้วยน้ำฮาก	๑๖	งิม	ปง	-	๕๐๐	-	๒๕๓๔	
ฝายน้ำล้น	หัวนา	๗	ทุ่งกล้วย	เชียงคำ	-	๕๐๐	-	๒๕๓๕	
อ่างเก็บน้ำ	ไชยสถาน	๔	เชียงม่วน	เชียงม่วน	๑๒๐,๐๐๐	-	๗๐	๒๕๓๕	
อ่างเก็บน้ำ	ป่าแดง	๓	ท่าวังทอง	เมือง	๓๐,๐๐๐	-	๓๐	๒๕๓๕	
อ่างเก็บน้ำ	ป่าแดง	๙	งิม	ปง	๓๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๕๐	๒๕๓๗	
อ่างเก็บน้ำ	ใหม่น้ำเงิน	๑๒	งิม	ปง	๒๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๕๐	๒๕๓๗	
ขุดลอกคลอง	ห้วยงิ้วใหม่	๖	ทุ่งรวงทอง	จุน	๖.๓๗๕ กม.	๔,๐๐๐		๒๕๓๗	

อ่างเก็บน้ำ	โซ้	๒	แม่นาเรือ	เมือง	๓๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐	๒๐๐	๒๕๓๘	
อ่างเก็บน้ำ	บ่อตอง	๙	มาง	เชียงม่วน	๕๕,๐๐๐	๑๒๐	๒๕	๒๕๓๙	
ฝายน้ำล้น	น้ำฮาก	๑๖	งิม	ปง		๑,๐๐๐	๑๒๐	๒๕๓๙	
สระเก็บน้ำ	กาดถี	๑๓	ห้วยแก้ว	เมือง	๓๗,๐๐๐	๕๐	๑๕	๒๕๔๑	อบต.ห้วยแก้ว
อ่างเก็บน้ำ	ฝังหมิ่น	๖	ห้วยยางงาม	จุน	๓๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๕๐	๒๕๔๑	
ขุดลอกคลอง	หัวขัว	๕	ห้วยยางขาม	จุน	-	๓๐๐	๓๐	๒๕๔๒	
สระเก็บน้ำ	บัว	๗	แม่กา	เมือง	๒๐,๕๐๐	๗๐	๓๐	๒๕๔๓	อบต.แม่กา
อ่างเก็บน้ำ	แบ่ง	๕	งิม	ปง	๓๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔๐	๒๕๔๓	อบต.งิม
คลองส่งน้ำ	แบ่ง	๕	งิม	ปง	๒,๗๗๐	๑,๖๕๐	-	๒๕๔๔	
ขุดลอกหนอง, ระบบท่อส่งน้ำ	สันสลี	๗	เจริญราษฎร์	แม่ใจ	๔๙๑,๐๐๐	๙๙	๒๕๐	๒๕๔๔	ขุดลอกหนอง,ระบบท่อส่งน้ำ
ขุดลอกหนอง, ระบบท่อส่งน้ำ	ห้วยดอกเข็ม	๗	คงสุวรรณ	ดอกคำใต้	๖๘๒,๐๐๐	๓๐๐	๑๓๒	๒๕๔๔	
สระเก็บน้ำ	ลอ	๑	ลอ	จุน	๕๐,๒๐๐	๘๐	๒๕	๒๕๔๔	
อ่างเก็บน้ำ	ดอนไชย	๔	งิม	ปง	๔๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๖๐	๒๕๔๔	อบต.งิม
ฝายน้ำล้น	ล้า	๔	เวียง	เชียงคำ	สูง ๒.๐๐ ม.	๕๐๐	๕๐	๒๕๔๔	
ฝายน้ำล้น	หัวขัว	๕	สบบง	ภูซาง	สูง ๔.๐๐ ม.	๕๐๐	๕๐	๒๕๔๕	
สระเก็บน้ำ	ดอนแก้ว	๑๒	ออย	ปง	๒๑,๔๐๐	๘๐	๕๐	๒๕๔๕	
ปรับปรุง-ซ่อมแซมอ่างฯ	ฝังหมิ่น	๖	ห้วยยางงาม	จุน	๓๐๐,๐๐๐	-	-	๒๕๔๕	
สระเก็บน้ำ	ใหม่	๘	เชียงม่วน	เชียงม่วน	๑๕,๕๔๐	-	-	๒๕๔๖	
อ่างเก็บน้ำ	ควร	๓	งิม	ปง	๑๕๐,๐๐๐	๔๐๐	๔๐	๒๕๔๖	อบต.งิม
สระเก็บน้ำ	หนองบัว	๒	งิม	ปง	๓๒,๐๐๐	-	๒๐	๒๕๔๖	อบต.งิม
สระเก็บน้ำ	หนองบัว	๒	งิม	ปง	๓๒,๐๐๐	-	๒๐	๒๕๔๖	อบต.งิม
สระเก็บน้ำ	ป่าแดง สามัคคี	๑๐	น้ำแวน	เชียงคำ	๒๙,๙๐๐	๒๐	๒๐	๒๕๔๖	อบต.น้ำแวน
สระเก็บน้ำ	ทุ่งแขม	๙	ภูซาง	ภูซาง	๕,๔๐๐	๓๐	๒๐	๒๕๔๖	อบต.ภูซาง
คลองส่งน้ำ	สันติธรรม	๑๑	คงสุวรรณ	ดอกคำใต้	๑,๑๒๐	๑๕๐	๘๐	๒๕๔๗	
คลองส่งน้ำ	จำป่าหวายเหนือ	๑๒	จำป่าหวาย	เมือง	๙๖๐	๑,๔๐๐	๑๐๓	๒๕๔๗	อบต.จำป่าหวาย
คลองส่งน้ำ ดาดคอนกรีต	แม่ต๋ำบุญโยง	๙	แม่กา	เมือง	๑,๖๑๕	๒,๐๐๐	๒๐๐	๒๕๔๗	อบต.แม่กา
คลองส่งน้ำ	บัว	๗	แม่กา	เมือง	๑,๒๐๐	๒๐๐	๑๒๐	๒๕๔๗	อบต.แม่กา
สระเก็บน้ำ	หนองบัว	๒	งิม	ปง	๓๒,๐๐๐	-	๒๐	๒๕๔๖	อบต.งิม
คลองส่งน้ำ	บ่อแฮวสันข้างหิน	๗	แม่ใส	เมือง	๙๒๐	๒๕๐	๘๐	๒๕๔๗	อบต.แม่ใส
คลองส่งน้ำ	ป่าตึงเหนือ	๘	แม่ใจ	แม่ใจ	๑,๓๔๐	๒๐๐	๑๐๐	๒๕๔๗	
อ่างเก็บน้ำ	ห้วยส้าน	๔	ภูซาง	ภูซาง	๒๕,๐๐๐	๑๕๐	๕๐	๒๕๔๗	อบต.ภูซาง
สระเก็บน้ำ	ป่าแขม	๔,๘	บ้านบาง	เชียงม่วน	๕๓,๐๐๐	๕๐	๓๐	๒๕๔๗	อบต.บ้านมาง
สระเก็บน้ำ	นาดอ	๑๗	งิม	ปง	๑๐,๖๐๐		๒๐	๒๕๔๗	อบต.งิม
สระเก็บน้ำ	เก้าเงา	๑๕	งิม	ปง	๕,๖๐๐			๒๕๔๗	อบต.งิม
สระเก็บน้ำ	ภูเงิน	๑	แม่ปืม	เมือง	๕๒,๔๕๐	๕๐	๓๖๐	๒๕๔๗	อบต.แม่ปืน
ฝายน้ำล้น	ธาตุขิงแกง	๗	พระธาตุฯ	จุน	สูง ๒.๐๐ ม.	๑๖๐	๘๐๐	๒๕๔๘	อบต.พระธาตุฯ
ฝายน้ำล้น	ใหม่สันคือ	๗	ป่าแฝก	แม่ใจ	สูง ๓.๕๐ ม.	๔๐	๓๐๐	๒๕๔๘	
สระเก็บน้ำ	ม.นเรศวร		แม่กา	เมือง	๔๘,๒๖๐			๒๕๔๘	

สระเก็บน้ำ	ภูเงิน	๑	แม่ปืม	เมือง	๕๒,๔๕๐	๕๐	๓๖๐	๒๕๔๗	อบต.แม่ปืน
ฝายน้ำล้น	ธาตุชิงแกง	๗	พระธาตุฯ	จุน	สูง ๒.๐๐ ม.	๑๖๐	๘๐๐	๒๕๔๘	อบต.พระธาตุฯ
ฝายน้ำล้น	ใหม่สันคือ	๗	ป่าแฝก	แม่ใจ	สูง ๓.๕๐ ม.	๔๐	๓๐๐	๒๕๔๘	
สระเก็บน้ำ	ม.นเรศวร		แม่กา	เมือง	๔๘,๒๖๐			๒๕๔๘	
คลองส่งน้ำดาดคอนกรีต	แม่ต๋ำบุญโยง	๙	แม่กา	เมือง	-	๒๕๐	๘๐๐	๒๕๔๙	อบต.แม่กา
สระเก็บน้ำ	แวนโค้ง	๘	ฝายกวาง	เชียงคำ	๑๓,๖๙๐	๕๐	๑๐๐	๒๕๔๙	อบต.ฝายกวาง
ฝายน้ำล้น	ร่องย้าง	๓	ลอ	จุน	สูง ๔.๐๐ ม.	๖๐	๑,๕๐๐	๒๕๔๙	
ขุดลอกห้วยทรายขาว	ราษฎร์พัฒนา	๘	สระ	เชียงม่วน	ย ๒๗๕ ม.	๑๕	๑๕๐	๒๕๔๙	อบต.บ้านสระ
ขุดลอกลำน้ำควร	วังบง	๗	ควร	ปง	ย ๕๖๐ ม.	๒๐	๗๕	๒๕๔๙	อบต.ควร
ขุดลอกคลองสบเกี๋ยง	สบเกี๋ยง	๓	ขุนควร	ปง	ย ๑๖๐๐ ม.	๓๐	๒๐๐	๒๕๔๙	
ขุดลอกห้วยโปร่ง	ชาติภูไท	๘	สันโค้ง	ดอกคำใต้	ย ๕๙๗ ม.	๓๐	๒๐๐	๒๕๔๙	
คลองส่งน้ำ	แวนโค้ง	๘	แวนโค้ง	เชียงคำ	๕๘๕	๑๕	๕๐	๒๕๕๐	
คลองส่งน้ำ	ธาตุสันดงทอง	๗	พระธาตุฯ	จุน	ย ๒๐๒๘ ม.	๔๐	๒๕๐	๒๕๕๐	อบต.พระธาตุฯ
ขุดลอกลำเหมือง	สร้อยสี	๗	จุน	จุน	ย ๖,๑๖๐ม.	๗๐๐	๗๐	๒๕๕๑	
สระเก็บน้ำ	สพด.พะเยา	-	ท่าวังทอง	เมือง	๑๑๘,๘๘๐	๕๐		๒๕๕๒	
ฝายกั้นน้ำ	ร่องดู่	๑๐	จุน	จุน	สูง ๒.๓๐ ม.	๑,๕๐๐	๑๕๐	๒๕๕๑	
อ่างเก็บน้ำ	หนุน	๖	ปง	ปง	๑๘๐,๐๕๐	๑,๐๐๐		๒๕๕๒	เทศบาลต.แม่ยม
ระบบท่อส่งน้ำ	ใหม่นคร	๘	บ้านใหม่	เมือง	ย๔,๗๕๐ม.	๑,๕๐๐	๔๙๕	๒๕๕๒	
ระบบส่งท่อ	ใหม่นคร	๒	บ้านหม่	เมือง				๒๕๕๓	
ฝายน้ำล้น	แม่ต๋ำบุญโยง	๙	แม่กา	เมือง	สูง ๒.๒๐ม.	๒๕๐	๘๐๐	๒๕๕๓	อบต.แม่กา
อ่างเก็บน้ำ	ไชยสถาน	๔	เชียงม่วน	เชียงม่วน	๕๐,๐๐๐	๒๐	๑๐๐	๒๕๕๓	เทศบาล ต.เชียงม่วน
สระเก็บน้ำ	ปางมดแดง	๖	อ่างทอง	เชียงคำ				๒๕๕๓	อบต.อ่างทอง
สระเก็บน้ำ	สันป่าบง	๖	สันป่าม่วง	เมือง				๒๕๕๓	
สระเก็บน้ำ	สันป่าบง	๖	สันป่าม่วง	เมือง				๒๕๕๓	
ขุดลอกหนองแก้ว	แวน	๑	น้ำแวน	เชียงคำ	๒๑๓,๐๐๐	๗๐๐	๒๕๐	๒๕๕๔	
โครงการอ่างฯ	ห้วยสารภี	๑๒	ทุ่งรวงทอง	จุน	๑๘๐,๐๐๐	๕๕๐	๑,๕๐๐	๒๕๕๕	
ค่าซ่อมอ่างฯ	ใหม่น้ำเงิน	๑๒	งิม	ปง	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐	๒,๐๐๐	๒๕๕๕	
ฝายน้ำล้น	ห้วยหม้อ	๕	บ้านตุ่น	เมือง	สูง ๑.๖๐ม.	๓๐๐	๕๕๐	๒๕๕๕	
ระบบส่งน้ำ	ใหม่นคร	๘	บ้านใหม่	เมือง	ย ๔,๘๑๘ม.	๕๕๐	๒,๕๐๐	๒๕๕๕	
ระบบท่อส่งน้ำ	สันป่าบง	๖	สันป่าม่วง	เมือง	ย ๘๕๕ ม.	๕๐	๑๕๐	๒๕๕๕	
สระเก็บน้ำ	แม่ต๋ำ	๔	น้ำแวน	เชียงคำ	๔๔,๖๐๐	๖๐๐	๕๕	๒๕๕๖	
ขุดลอกหนอง	หนองบึง	๔	ท่าวังทอง	เมือง	๑๙๕,๙๐๐	๓๗๖	๕๕	๒๕๕๖	
ระบบส่งน้ำ	ไชยสถาน	๔	เชียงม่วน	เชียงม่วน	๑,๓๒๕ ม.	๕๐๐	๑๙๒	๒๕๕๗	
ระบบท่อส่งน้ำ	ร่องดู่	๑๐,๑	จุน	จุน	ย ๓,๔๐๐ม.	๑,๐๐๐	๘๐	๒๕๕๘	
อ่างเก็บน้ำ	ฝั่งหมิ่น	๖	ห้วยยางขาม	จุน	๑๓๙,๖๐๐	๘๐๐	๑๖๔	๒๕๕๘	
ระบบท่อส่งน้ำ	ไชยสถาน	๔	เชียงม่วน	เชียงม่วน	ย ๑,๑๙๐ม.	๕๐๐	๑๙๖	๒๕๕๘	
ระบบท่อส่งน้ำ	ใหม่นคร	๑,๒,๔,๘	บ้านใหม่	เมือง	ย ๒,๐๐๐ ม.	๒,๗๐๐	๕๐๙	๒๕๕๘	
ขุดลอกอ่างฯ	ป่าซาง	๑๐	ป่าซาง	ดอกคำใต้	๑๑๒,๐๐๐	๑,๔๐๐	๓๗๐	๒๕๕๙	ทต.จุน
ระบบท่อส่งน้ำ	ร่องดู่	๑,๑๐	จุน	จุน	ย ๓.๕๐๐ม.	๒,๒๐๐	๒๕๐	๒๕๕๙	อบต.ป่าซาง

คลองส่งน้ำ ค.ส.ล.	ท่ากลอง	๑	บ้านใหม่	เมือง	ย ๑,๑๐๐ ม.	๑,๐๐๐	๑๐๐	๒๕๕๙	ทต.บ้านใหม่
อ่างเก็บน้ำ	แม่จว้าปันเจิง	๗	แม่สุก	แม๋ใจ	๘๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๕๐	๒๕๕๙	อบต.แม่สุก
ระบบท่อส่งน้ำ	ไคร้ป่าคา	๓,๔,๗	น้ำแวน	เชียงคำ	ย ๒,๐๐๐ ม.	๒,๐๐๐	๖๐๐	๒๕๖๐	
คลองส่งน้ำ ค.ส.ล.	ท่ากลอง	ม.๑	บ้านใหม่	เมือง	ย ๑,๑๐๐ ม.	๑,๐๐๐	๑๐๐	๒๕๖๐	
คลอส่งน้ำ ค.ส.ล.	สานไชงาม	๔	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	ย ๑,๗๗๐ ม.	๓,๐๐๐	๒๐๐	๒๕๖๑	
ระบบท่อส่งน้ำ	แม่จว้าปันเจิง	๗	แม่สุก	ดอกคำใต้	ย๓,๑๗๕ ม.	๒,๕๐๐	๔๐๐	๒๕๖๑	
คลอส่งน้ำ ค.ส.ล.	แม่นาเรือสันทราย	๙	แม่นาเรือ	เมือง	ย ๗๔๕ ม.	๑,๕๐๐	๓๐๐	๒๕๖๑	
ฝายน้ำล้น ค.ส.ล.	หัวนา	๗	ทุ่งกล้วย	ภูซาง	สูง ๒.๕ ม.	๔๐๐	๑๕๐	๒๕๖๑	
อ่างเก็บน้ำ	แม่กาห้วยเคียน	๑๖	แม่กา	เมือง	๒๑๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๒๓๐	๒๕๖๑	
ขุดลอกคลอง	แม่กาห้วยเคียน	๑๖	แม่กา	เมือง	ย ๕๐๐ ม.	๑,๐๐๐	๖๐๐	๒๕๖๑	
ระบบท่อส่งน้ำ	-	๖	แม่นาเรือ	เมือง	ย ๙๗๗ ม.	๙๐	๔๐	๒๕๖๑	
คลองส่งน้ำ ค.ส.ล.	แวน	๕	เชียงบาน	เชียงคำ	ย ๑,๓๔๔ ม.	๓๕๐	๗๕	๒๕๖๒	
อ่างเก็บน้ำ	ห้วยเคียน	๒	แม่กา	เมือง	๑๘๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๕๐	๒๕๖๒	
ขุดลอกสระน้ำ	แม่กาหลวง	๓	แม่กา	เมือง	๘๓,๐๐๐	๒๕๐	๖๐	๒๕๖๒	
ขุดลอกอ่าง	สันป่าสัก	๖	แม่นาเรือ	เมือง	๓๒๕,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๕๖๒	
ขุดลอกสระน้ำ	ท่าจำบอน	๑๒	ท่าวังทอง	เมือง	๒๓,๕๐๐	๓๐	๑๖	๒๕๖๒	
ระบบท่อส่งน้ำ	ท่าจำบอน	๑๒	ท่าวังทอง	เมือง	ย ๔๖๐	๕๘	๓๕	๒๕๖๒	
ขุดลอกสระน้ำ	แวนศรีชุม	๑๔	น้ำแวน	เชียงคำ	๑๑,๐๐๐	๑๘	๑๒	๒๕๖๒	
ขุดลอกสระน้ำ	ดงเคียน	๓	ห้วยยางขาม	จุน	๓๗,๒๐๐	๓๘	๓๐	๒๕๖๒	

ที่มา :สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา ณ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

ง.แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินของจังหวัดพะเยา แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) สภาพน้ำใต้ดินให้ปริมาณน้ำปานกลาง (๑๐๐-๒๐๐ แกลลอน/นาที) มีคุณภาพต่ำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงคำ จุน เชียงม่วน และปง

(๒) สภาพน้ำใต้ดินให้ปริมาณน้อย (๑๐-๑๐๐แกลลอน/นาที) มีคุณภาพน้ำต่ำครอบคลุมพื้นที่อำเภอปง เชียงคำ ดอกคำใต้ และอำเภอเมืองพะเยา

(๓) สภาพน้ำใต้ดินที่มีปริมาณน้อย (๑๐/๑๐๐ แกลลอน/นาที) มีคุณภาพน้ำต่ำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงม่วน ปง จุน และอำเภอเมืองพะเยา

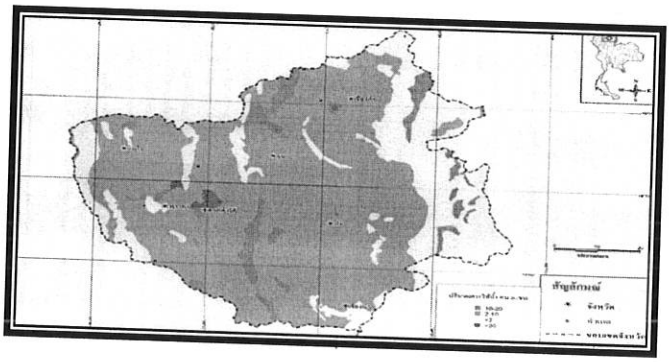

๓. ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินโดยทั่วไปของจังหวัดพะเยา

สามารถแบ่งตามลักษณะภูมิประเทศออกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ ๕ ประเภทดังนี้

๑. ดินภูเขา เป็นดินตื้นที่เกิดจากสลายตัวของหินภูเขาที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินลักษณะนี้แพร่กระจายอยู่ทั่วจังหวัดพะเยา เนื่องจากจังหวัดพะเยา มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา

๒. ดินหินปูน การเกิดของดินชนิดนี้เกิดในลักษณะเดียวกับดินภูเขา การแพร่กระจายของดินลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะแพร่กระจายเป็นหย่อมเล็กๆ ทางทิศตะวันออกของจังหวัดพะเยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาช้างมูบ

๓. ดินเหนียว เป็นดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่น้ำพัดพามา จึงพบตามบริเวณที่ราบลุ่มน้ำอิง ดินชนิดนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

๔. ดินค่อนข้างใหม่ ดินชนิดนี้เกิดในลักษณะเดียวกับดินเหนียว แต่ลักษณะดินเป็นดินร่นหรือดินทราย พบตามบริเวณที่ราบขั้นบันได ความอุดมสมบูรณ์ของดินลักษณะนี้อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ

๕. ดินตะกอนเก่า เป็นดินที่เกิดในลักษณะเดียวกับดินเหนียวเช่นกัน แต่มีการสะสมตัวของอนุภาคดินในระยะเวลาที่น้อยกว่าดินเหนียว แต่นานกว่าดินค่อนข้างใหม่ และลักษณะดินก็เป็นดินร่วนหรือดินทราย เช่นเดียวกับดินค่อนข้างใหม่ ดังนั้นจึงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ดินตะกอนเก่านี้จะพบอยู่ในบริเวณที่ราบขั้นบันไดของอำเภอเชียงคำ อำเภอจุน อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ และอำเภอเมืองพะเยา เป็นส่วนใหญ่

สภาพดินโดยทั่วไป

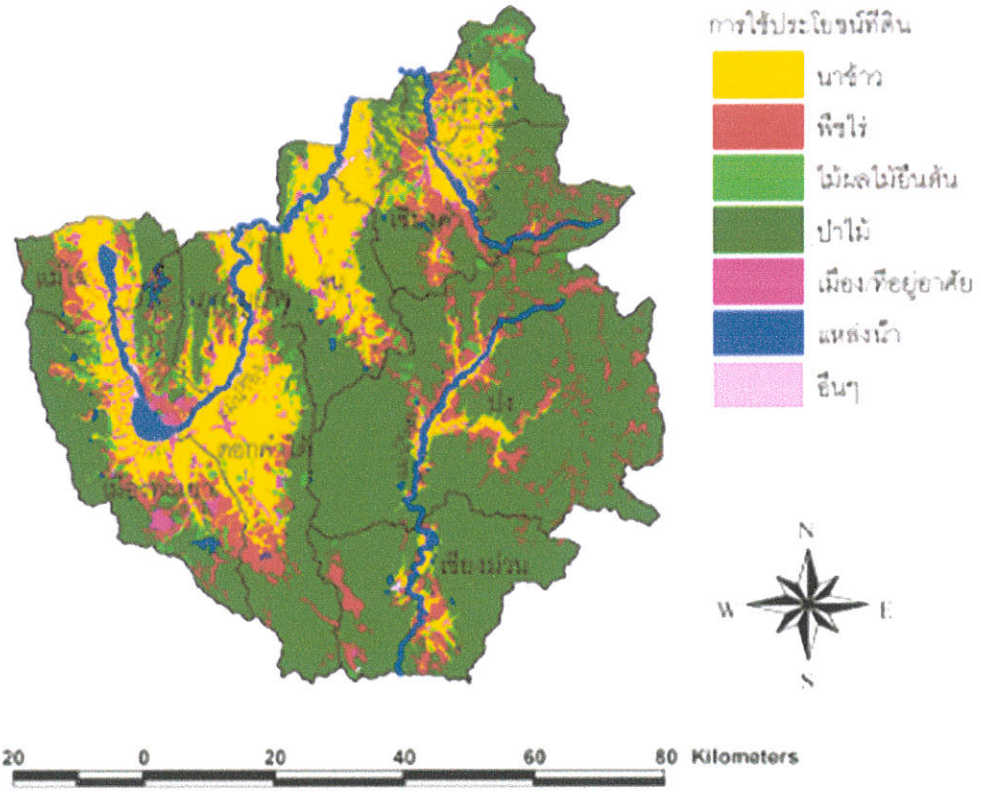

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประชาชนของจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๒๓ ประกอบอาชีพ ด้านการเกษตรและการประมง รองลงมา ได้แก่ พนักงานบริการ/ร้านค้า/ตลาด ร้อยละ ๒๐.๓๓ และปฏิบัติงานด้านความาสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้า ร้อยละ ๑๐.๕๐ ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ถั่วเขียวผิวมัน หอมแดง กระเทียม ขิง ลิ้นจี่ มะม่วง มะมาน และลำไย

จากรายงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ.๒๕๖๑ จังหวัดพะเยา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ตามราคาประจำปี ๓๗,๒๙๘ ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per capita) ๙๗,๓๐๖ บาท จัดอันดับที่ ๔๗ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๙ ของภาคเหนือ (ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๓)

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพะเยา

สถานการณ์สาธารณภัยของจังหวัดพะเยา ที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปรากฏตามสถิติ ดังนี้

๑. ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลสถิติอุบัติเหตุทางถนน จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดเหตุ(ครั้ง)	พื้นที่ (อำเภอ)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๐	๓๑๑	๙	๑๐๓	๒,๘๓๐	๕๗๘.๙๗
๒๕๕๑	๒๗๑	๙	๙๗	๓๖๘	๔๐๙.๗๑๒
๒๕๕๒	๔๓๐	๙	๙๗	๕๔๕	๔๒๐.๑๕๕
๒๕๕๓	๒๘๙	๙	๙๔	๓๓๗	๓๙๕.๘๘๓
๒๕๕๔	๖๓๐	๙	๑๒๕	๗๓๖	๕๔๓.๔๒๔
๒๕๕๕	๔๐๗	๙	๑๒๐	๔๔๓	๕๐๖.๑๓๗
๒๕๕๖	๔๕๔	๙	๑๑๓	๔๙๖	๔๘๑.๒๖๔
๒๕๕๗	๓๘๖	๙	๑๐๐	๓๘๓	๔๒๒.๕๙๗
๒๕๕๘	๔๐๔	๙	๑๐๕	๓๙๙	๔๓๓.๕๔๑
๒๕๕๙	๔๒๗	๙	๑๑๕	๓๗๔	๔๘๒.๐๖๖
๒๕๖๐	๑,๐๓๓	๙	๑๕๓	๑,๐๑๔	-
๒๕๖๑	๑,๐๓๓	๙	๑๒๖	๑,๐๖๖	-
๒๕๖๒	๑,๔๐๖	๙	๑๓๗	๑,๓๖๕	-
๒๕๖๓	๑,๐๑๓	๙	๑๐๗	๙๗๕	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒. ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน (วาตภัยและพายุลูกเห็บ)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดวาตภัยและพายุลูกเห็บ จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ (อำเภอ)	จำนวนบ้านเรือนเสียหาย (หลัง)		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			ทั้งหลัง	บางส่วน	
๒๕๕๑	๔	๑	-	-	๑.๒๖๗
๒๕๕๒	๓๗	๙	-	๑,๖๘๘	๘.๓๒๒
๒๕๕๓	๙	๙	-	๑๔,๑๓๗	๑๐๘.๕๘๖
๒๕๕๔	๔	๙	-	๒,๑๙๘	๑๕.๐๐๑
๒๕๕๕	๒๑	๗	-	๘,๗๔๓	๗๓.๐๐๐
๒๕๕๖	๑๐	๘	-	๑๑,๓๓๓	๔๘.๐๐๐
๒๕๕๗	๒๖	๕	๑	๑๑,๖๗๗	๒๐.๐๐๐
๒๕๕๘	๑๗	๙	๕	๗๓๘๔	๘.๐๐๐
๒๕๕๙	๑๘	๙	๙	๖๑๑๑	๖.๕๐๐

๒๕๖๐	๑๖	๘	-	๕,๔๔๑	๑.๒๒๖
๒๕๖๑	๒๖	๙	-	๔,๔๕๗	๙.๓๓๘
๒๕๖๒	๒๑	๙	-	๔,๐๘๘	-
๒๕๖๓	๑๒	๙	-	๔,๙๒๐	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน

สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๑๐ มีค่าเกินมาตรฐาน ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๖๑ และPM๒.๕ มีค่าเกินมาตรฐาน ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลสถิติจำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่ามาตรฐาน จำแนกเป็นรายปี

เดือน	จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่าระดับมาตรฐาน										
	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
มกราคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๗
กุมภาพันธ์	๕	๒	๑๒	-	-	-	๑	-	-	๑๑	๑๙
มีนาคม	๒๒	๑	๑๔	๑๑	๑๘	๑๖	๑๕	-	๙	๒๔	๒๖
เมษายน	๖	๑	๑	๖	๓	๑	๗	-	๔	๒๓	๑๖
รวม	๓๓	๔	๒๗	๑๗	๒๑	๑๗	๒๓	-	๑๓	๕๘	๗๘
ค่าสูงสุด/วัน/เดือน	๒๗๑.๐ (๑๗ มี.ค.)	๑๔๕.๕ (๕ เม.ย.)	๒๗๘.๗ (๒๗ ก.พ.)	๒๐๑ (๖ ก.พ.)	๒๓๓ (๒๖ มี.ค.)	๒๖๕ (๑๗ มี.ค.)	๑๙๒ (๒๐ มี.ค.)	๑๒๐ (๒๓,๒๔ มี.ค.)	๒๗๗ (๓๑ มี.ค.)	๒๔๓ (๓๑ มี.ค.)	๒๕๔ (๑๕ มี.ค.)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, ๒๕๖๓)

*** หมายเหตุ** เฉพาะช่วงรณรงค์เข้มข้น ระหว่างเดือน มกราคม - เมษายน

๔. ภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	ครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ (อำเภอ)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๔๕	๓๔,๖๔๐	๙	-	-	๔๔.๔๓๗
๒๕๕๒	๑๔	๓๓,๒๐๓	๘	-	-	๔๓.๘๓๔
๒๕๕๓	๓	๕๓,๐๙๙	๙	๑	-	๙๕.๙๒๙
๒๕๕๔	๑๒	๓๑๖,๒๑๔	๙	-	-	๑๕๑.๐๓๗
๒๕๕๕	๑๖	๑๓๙,๓๖๗	๙	-	-	๑๓๐.๒๕๐
๒๕๕๖	๑๐	๗,๕๗๕	๔	๑	-	๒๕.๓๖๕
๒๕๕๗	๑๗	๕,๐๖๑	๙	๑	-	๑๖๑.๐๙๙
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	๖	๑๗,๐๔๔	๙	๒	๓	๔๓.๒๕๓
๒๕๖๐	๑๑	๒,๔๗๓	๙	-	-	๑๗.๓๑๙
๒๕๖๑	๙	๔,๖๐๕	๘	-	-	๑๕.๐๐๐
๒๕๖๒	๑๐	๔,๙๒๓	๗	-	-	-
๒๕๖๓	๓	๑,๑๐๙	๕	-	-	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๕. ภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดจากโรคแมลง สัตว์ และศัตรูพืชระบาด จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	ครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ (อำเภอ)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๑๗	๗,๙๓๙	๗	-	๙.๙๓๔
๒๕๕๒	๒๓	๕,๖๙๓	๗	-	๑๑.๖๒๑
๒๕๕๓	๒	๓๙,๑๐๔	-	-	๙๙.๙๕๔
๒๕๕๔	๕	๖,๓๘๔	๖	-	๗๐.๓๐๙
๒๕๕๕	๑๔	๑๐,๖๗๘	๗	๑๐๒,๗๒๙	๘๘.๐๑๗
๒๕๕๖	๒๔	๑๗,๔๘๙	๔	๘๙,๗๔๒	๔๓.๓๐๙
๒๕๕๗	๘	๑,๘๒๙	๔	๑๘,๙๓๑	-
๒๕๕๘	๑	๓,๖๘๔	๔	๓๒,๗๗๖	๔๖.๐๐๐
๒๕๕๙	๑	๔,๓๕๕	๖	๑๕,๙๙๗	๑๗.๘๐๐
๒๕๖๐	๙	๒,๖๗๑	๘	๘,๘๘๔.๗๕	๑๑.๔๕๓
๒๕๖๑	๔	๘๖๖	๒	๒,๒๒๙.๙๐	๑.๕๐๕
๒๕๖๒	๑	๖,๖๕๐	๙	๓๙,๔๗๗	-
๒๕๖๓	๑๔	๒,๕๑๘	๗	๓๐,๕๘๔	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๖. ภัยแล้ง

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดภัยแล้ง จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ (อำเภอ)	ครัวเรือน ที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่การเกษตร เสียหาย (ไร่)	สัตว์ที่รับ ผลกระทบ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๑	๙	๓๙,๒๑๙	-	-	๒๑.๑๓๘
๒๕๕๒	๑	๙	๖๘,๗๒๐	-	-	๓๔.๐๑๕
๒๕๕๓	๑	๙	๒๑๕,๐๘๒	-	-	๑๐๒.๖๐๓
๒๕๕๔	๑	๙	๒๕๒,๐๒๗	-	-	๔๙.๙๖๗
๒๕๕๕	๑	๙	๕๘,๘๒๔	-	-	๔๙.๘๙๖
๒๕๕๖	๑	๙	๗๓,๐๕๑	-	-	๓๕.๔๙๑
๒๕๕๗	๑	๙	๒๖,๓๗๕	-	-	-
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	๑	๗	๘,๐๑๐	๒๖,๙๓๕	-	๑๖.๖๗๒
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	๑	๑	๑,๙๘๗	๑๒,๙๓๓.๕๐	-	-
๒๕๖๓	๑	๘	๑,๗๐๐	๒๐,๗๖๐	-	-

หมายเหตุ : ปี ๒๕๖๒ ฝนทิ้งช่วง

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๗. ภัยจากอากาศหนาว

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดภัยหนาว จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	ครัวเรือนประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ (อำเภอ)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๑	๕๘,๓๙๓	๙	-	-	๑๐.๕๗๒
๒๕๕๒	๑	๑๐๒,๖๑๒	๙	-	-	๑๖.๔๐๐
๒๕๕๓	๑	๑๘๓,๕๒๐	๙	-	-	๑.๒๔๐
๒๕๕๔	๑	๑๑๒,๘๒๗	๙	-	-	๑๓.๘๒๖
๒๕๕๕	๑	๑๐๒,๙๖๓	๙	-	-	๑.๐๐๐
๒๕๕๖	๑	๗๖,๙๐๔	๙	-	-	๑.๐๐๐
๒๕๕๗	๑	๘๓,๒๔๔	๙	-	-	๒.๓๐๐
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๘. ภัยจากอัคคีภัย

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดอัคคีภัย จำแนกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนบ้านเรือนเสียหายทั้งหลัง (หลัง)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๕๑	๒๖	๗	๒๔	-	-	๐.๕๓๐
๒๕๕๒	๓๔	๗	๔๐	-	-	๐.๕๑๔
๒๕๕๓	๕๑	๙	๒๕	-	-	๑๓.๐๐๔
๒๕๕๔	๒๓	๖	๒๑	-	-	๓.๓๓๔
๒๕๕๕	๒๘	๘	๒๘	๒		๒๔.๘๐๓
๒๕๕๖	๒๓	๔	๒๓	-	-	๗.๒๓๖
๒๕๕๗	๑๒	๖	๑๒	-	-	๔.๔๐๐
๒๕๕๘	๒๑	๕	๒๒	-	-	๖.๐๒๐
๒๕๕๙	๑๓	๕	๑๓	-	-	๒.๗๑๐
๒๕๖๐	๙	๕	๙	๓	๕	๑.๘๐๐
๒๕๖๑	๑๗	๖	๑๐	๑	๒	๔.๐๐๐
๒๕๖๒	๒๒	๖	๑๓	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๙ ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

แสดงข้อมูลสถิติการเกิดแผ่นดินไหวมีจุดศูนย์กลางในพื้นที่จังหวัดพะเยา

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลสถิติการเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จำแนกเป็นรายปี

วันที่	ขนาด (ริกเตอร์)	จุดศูนย์กลาง	พื้นที่รับรู้ได้/เสียหาย
๒๕ ก.ค.๒๕๓๑ เวลา ๐๔ ๕๑ ๓๕.๐ น.	๔.๒ Mb	จ.พะเยา (๑๙.๐๘N ๑๐๐.๐๕E)	รู้สึกสั่นไหวที่ จ.เชียงใหม่
๑๕ พ.ย.๒๕๓๘ เวลา ๐๑.๓๐ ๐๐.๐ น.	๓.๐ Ml	อ.เมือง จ.พะเยา	รู้สึกได้บริเวณ อ.เมืองพะเยา ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของ สถานีตรวจแผ่นดินไหวเชียงใหม่ ประมาณ ๑๑๐ กม.
๑๗ ส.ค.๒๕๔๑ เวลา ๒๐.๔๑ น.	๓.๙ Ml	อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา (๑๙.๓๐N ๙๙.๐๐E)	รู้สึกได้ที่ อ.เมือง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
๑ ส.ค.๒๕๕๖ เวลา ๐๓.๔๒ น.	๓.๗	ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา (๑๙.๒๙N ๙๙.๘๔E)	รู้สึกสั่นไหวที่ อ.แม่ใจ จ.พะเยา
๑ ธ.ค.๒๕๕๖ เวลา ๐๐.๓๗ น.	๓.๒	ต.จำป่าหวาย อ.เมือง จ.พะเยา (๑๙.๐๔N ๙๙.๙๖E)	รู้สึกสั่นไหวที่ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
๒๔ ต.ค.๒๕๕๗ เวลา ๐๘.๒๗ น.	๓.๖	ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา (๑๙.๑๐N ๑๐๐.๐๙E)	รู้สึกสั่นไหวที่ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

ที่มา : กองเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา (earthquake.tmd.go.th) สิงหาคม ๒๕๖๓

แนวความคิดในการปฏิบัติ

จังหวัดพะเยามีสภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นเทือกเขาล้อมรอบทั้งทางด้านทิศตะวันตก ตะวันออก ทิศใต้ และตอนกลางของจังหวัด โดยมีทิวเขาโอบล้อมเป็นกำแพงตามธรรมชาติ และมีเทือกเขาสำคัญที่เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำธรรมชาติ อาทิเช่น ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่ต๋ำ และดอยขุนแม่ต๋อม รวมทั้งยังได้รับผลกระทบของแผ่นดินไหว และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการเปิดประชาคมอาเซียนทำให้เกิดการพัฒนาการคมนาคมขนส่งผ่านเข้า-ออกจังหวัดพะเยา รวมทั้งอาจมีแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้น จังหวัดพะเยาจึงกำหนดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย) ดังนี้ ภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน (วาตภัยและลูกเห็บ) ภัยจากการคมนาคมขนส่ง ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ภัยแล้ง ภัยจากอัคคีภัย ภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ภัยหนาว ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ ซึ่งสามารถประเมินความเสี่ยงได้ตามตารางหน้าถัดไป

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินการป้องกัน ลดความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เพื่อลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปาะบาง และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหา รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป้าประสงค์เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทั่วถึงต่อเนื่องเป็นธรรม และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ

ภาพผนวก

ลำดับความเสี่ยง	ตารางประเมินความเสี่ยง							
	สถิติการเกิดสาธารณภัย					ความล่อแหลม/ความเปราะบาง		
	ประเภทภัย	ขนาดภัย (ระดับ)	ระยะเวลาการเกิดภัย	ความเสี่ยงในการเกิดภัย	ขนาดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
๑	ภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	สูง	๙ อำเภอ	/		
๒	ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๓	ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	สูง	๙ อำเภอ	/		
๔	ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๕	ภัยจากภัยแล้ง	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๖	ภัยจากอัคคีภัย	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๗	ภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๘	ภัยจากอากาศหนาว	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	
๙	ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน	๑	ปฏิทินสาธารณภัย	ปานกลาง	๙ อำเภอ		/	

ภัย/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย						←	—	—	—	—	→	
ภัยแล้ง	ฝนทิ้งช่วง ←	—	—	—	— →							
แผ่นดินไหว	←- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - - →	
พายุฤดูร้อน	← —	—	—	—	— →							
อัคคีภัย	←- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - - →	
		→ ปีใหม่		← → ตรุษจีน							↔ ลอยกระทง	← ปีใหม่
ไฟป่า		← —	—	—	— →							
		ไฟป่าและหมอกควัน										
อุบัติเหตุทางถนน	←- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - - →	
	→ ปีใหม่			↔ สงกรานต์								← ปีใหม่
ภัยหนาว	→	—	—	—	—	—	—	—	—	←	—	—

หมายเหตุ : ---------- เฝ้าระวังตลอดทั้งปี

แผนภาพที่ ๑ – ๒ : ปฏิทินสาธารณภัยจังหวัดพะเยาในรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน

การจัดระดับความเสี่ยงและคำจำกัดความ

ระดับ	โอกาส/ความถี่ที่เกิดภัย	ความรุนแรงของผลกระทบ
สูง	เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี	ขนาดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบสูงเป็นบริเวณกว้าง ระยะเวลาการเกิดภัยนาน มูลค่าความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อชุมชนสูง
ปานกลาง	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ขนาดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบไม่เป็นบริเวณกว้าง ระยะเวลาการเกิดภัยไม่นาน มูลค่าความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อชุมชนปานกลาง
ต่ำ	ความถี่และโอกาสเกิดขึ้นน้อย	ขนาดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบไม่กว้าง ระยะเวลาการเกิดภัยไม่นาน มูลค่าความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อชุมชนน้อย

ความรุนแรงของผลกระทบมีคำจำกัดความที่หลากหลาย แต่ยังไม่มีข้อยุติอย่างเป็นทางการ ในที่นี้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เน้นขนาดการเกิดภัยและผลกระทบเป็นหลักโดยอ้างอิงจากการประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา

ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ด้านบุคลากรมีการดำเนินการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีทีมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเตรียมความพร้อมมีการตรวจเช็ควัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยายพาหนะ การร่วมจัดทำแผนชุมชนในการป้องกันและบรรเทาภัยจากสาธารณภัย/ร่วมฝึกปฏิบัติการตามโครงการเฉพาะประเภทอัคคีภัย/อุทกภัย รวมทั้งด้านโครงสร้างต่างๆ ของหน่วยงานภายในจังหวัดพะเยา ร่วมการขุดลอกวัชพืชไม่ให้ขวางทางน้ำ ด้านการบริหารจัดการองค์กรเป็นหน่วยงานหลักในพื้นที่และปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชน

จากความเสี่ยงต่อสาธารณภัยดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา จึงจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา พ.ศ.๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการบูรณาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่ร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีเอกภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

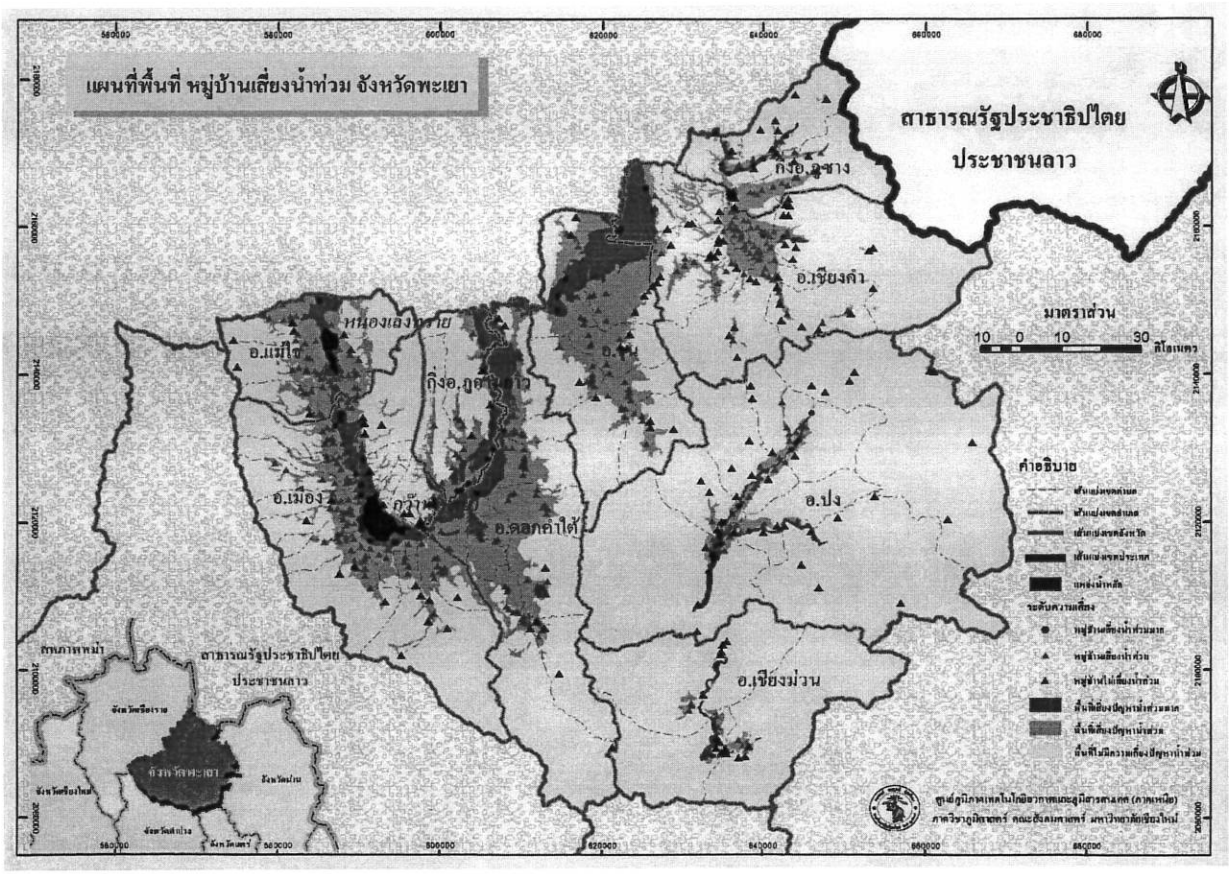

แผนภาพที่ ๑ – ๓ : แผนที่พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในจังหวัดพะเยา

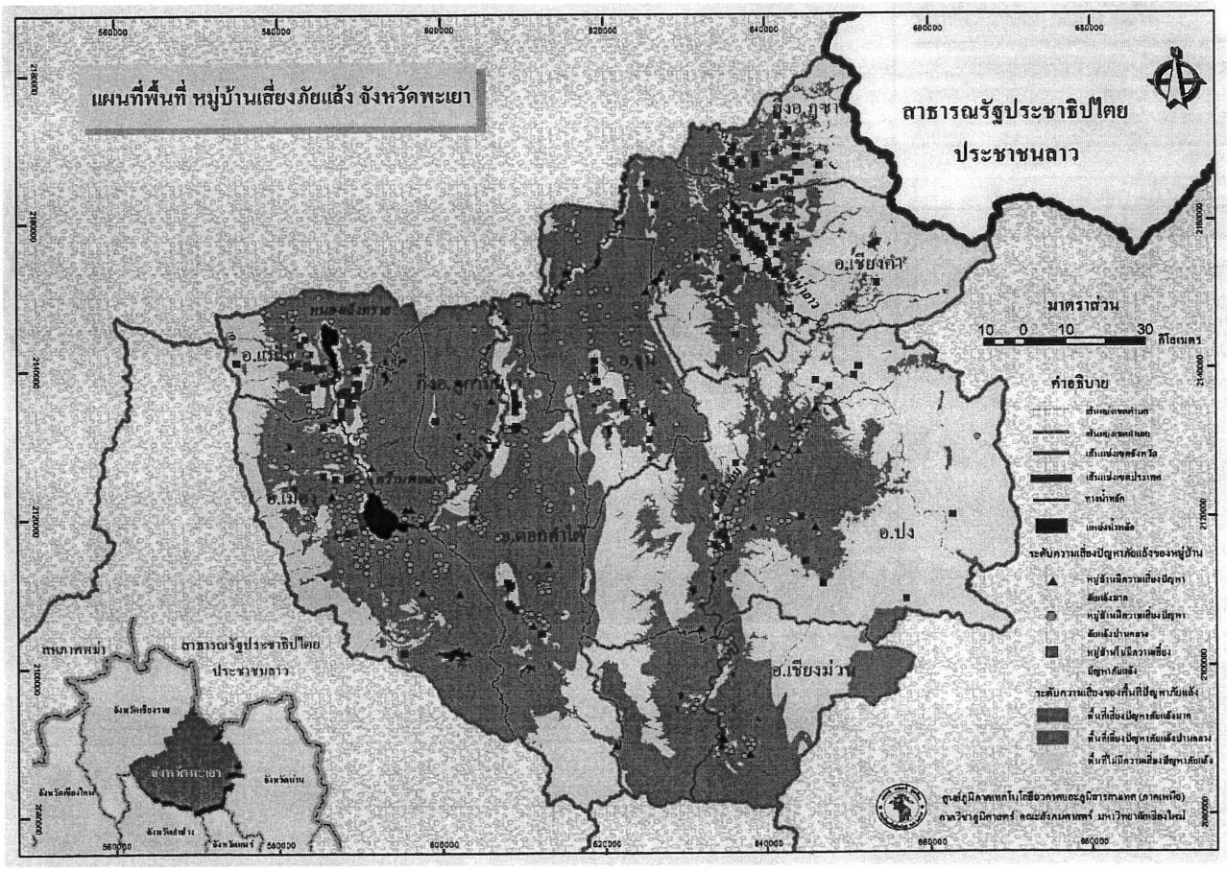

แผนภาพที่ ๑ – ๔ : แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งในจังหวัดพะเยา

เบอร์โทรสถานีวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์
๑	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๘๘๗๑๔๕
๒	สถานีวิทยุกระจายเสียงตำรวจภูธรภาค ๕ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๒๘๕๒๑-๒
๓	สถานีวิทยุกระจายเสียง กองทัพภาคที่ ๓ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๔๕๑๓๓
๔	สถานีวิทยุกระจายเสียง อสมท. จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๘๔๓๓๒-๓
๕	สถานีวิทยุกระจายเสียง กวส.๔ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๓๑๓๙๖

บัญชีโรงพยาบาลจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	โรงพยาบาล , สถานที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์
๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๐๙๑๕๘-๙,๐๕๔-๔๐๙๑๐๔
๒	ร.พ.พะเยา อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๐๙๓๐๐,๐๕๔-๔๐๙๓๓๓
๓	ร.พ.ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๘๒๗๗๘
๔	ร.พ.เชียงคำ อ.เชียงคำ จ.พะเยา	๐๕๓-๗๑๗๖๔๙
๕	ร.พ.แม่ใจ อ.แม่ใจ จ.พะเยา	๐๕๓-๗๙๕๒๕๙
๖	ร.พ.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	๐๕๓-๖๖๐๘๓๑
๗	ร.พ.จุน อ.จุน จ.พะเยา	๐๕๓-๗๘๖๐๖๓
๘	ร.พ.ปง อ.ปง จ.พะเยา	๐๕๓-๗๘๑๓๔๒
๙	ร.พ.เชียงม่วน อ.เชียงม่วน.จ.พะเยา	๐๕๓-๗๒๑๓๔๕

บัญชีรายชื่อองค์การสาธารณกุศลจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	ชื่อองค์การสาธารณกุศล	สถานที่ตั้ง	ความเชี่ยวชาญ	เบอร์โทรศัพท์		หมายเหตุ
				โทรสาร	มือถือ	
๑	หน่วยกู้ภัยกาวีระ	๒๒๑ ม.๑๐ ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๗๑๗๘-๒๐๗๘	
๒	หน่วยกู้ภัยวชิราภินันท์	๑๐๑ ม.๑๐ ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๐๒๕-๘๙๐๙	
๓	หน่วยกู้ภัยพะเยารวมใจ	๑๒๘/๓-๔ ถ.ประเทศอุดรทิศ ต.เวียง อ.เมืองพะเยา	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๓๖๖-๖๕๕๕	
๔	หน่วยกู้ภัยบรรเทาสาธารณภัยเชียงคำ	ศาลเจ้าอำเภอเชียงคำ อ.เชียงคำ	ด้านกู้ภัย EMS	-		
๕	หน่วยกู้ภัยอนาลโย	๔๖ ม.๒ ต.สันป่าม่วง อ.เมืองพะเยา	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๐๒๑-๓๙๒๙	
๖	หน่วยกู้ภัยนรสิงห์	๑๗๙/๒ ต.ห้วยข้าวก่ำ อ.จุน	ด้านกู้ภัย EMS	-		
๗	หน่วยกู้ภัยภูกามยาว	อ.ภูกามยาว	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๗๘๔-๓๗๕๖	
๘	หน่วยกู้ภัยกลางพิทักษ์ชีพ	อ.เมืองพะเยา	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๕๙๔-๖๒๗๗	
๙	หน่วยกู้ภัยพุทธญาณร่วมกุศลสงเคราะห์พะเยา	อ.เมืองพะเยา	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๑๗๘๔-๙๖๕๑	
๑๐	มูลนิธิพะเยาสงเคราะห์	อ.เมืองพะเยา	ด้านกู้ภัย EMS	-	๐๘-๕๔๔๑-๐๒๙๕	

บัญชีรายชื่อคณะทำงานศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์	
		โทรศัพท์	โทรสาร
๑	นายก อบจ.พะเยา	๐๖๑-๕๙๕๐๕๓๖	
๒	ปลัดอบจ.พะเยา	๐๘๖-๔๔๘๓๐๓๓	
๓	รองปลัดอบจ.พะเยา	๐๘๑-๘๘๑๓๑๕๓	
๔	หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.พะเยา	๐๙๓-๑๖๙๕๑๔๒	
๕	หัวหน้าฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๐๘๗-๑๘๐๕๔๕๔	
๖	หัวหน้าทีมภาคสนาม	๐๖๒-๘๒๙๐๕๖๗	
๗	ผู้อำนวยการกองช่าง	๐๘๑-๙๖๐๕๗๐๕	
๘	เจ้าหน้าที่ (ฝ่ายสื่อสาร)	๐๘๖-๔๒๐๗๓๙๗	
๙	เจ้าหน้าที่ (ฝ่ายเกษตร)	๐๙๗-๙๒๐๕๒๔๑	

บัญชีรายชื่อหน่วยงานต่างๆ

๑๐	เทศบาลเมืองพะเยา พื้นที่ข้างเคียง	๐๕๔-๔๓๑๓๕๐	
๑๑	เทศบาลเมืองดอกคำใต้...พื้นที่ข้างเคียง	๐๕๔-๔๙๑๔๙๐	
๑๒	ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๔๙๖๒๒	
๑๓	ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพะเยา	๐๕๔-๔๓๑๑๔๓	
๑๔	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพะเยา	๐๕๔-๔๐๙๓๐๐	
๑๕	สาธารณสุขจังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๐๙๑๐๐	
๑๖	พัฒนาชุมชนอำเภอ.....	๐๕๔-๔๔๙๕๔๔	
๑๗	เกษตรอำเภอ.....	๐๕๔-๘๘๗๐๕๐	
๑๘	ปศุสัตว์อำเภอ.....	๐๕๔-๔๓๑๓๒๒	
๑๒	มูลนิธิ/องค์การสาธารณกุศล พะเยาร่วมใจ	๐๘๒-๐๒๙๕๔๐๘	
	- กู้ภัยพระนั่งดิน	๐๘๐-๑๓๒๔๒๗๒	
๒๐	หัวหน้าสำนักงาน ปภ. จังหวัด	๐๕๔-๔๔๙๖๔๖	
๒๑	ประมงอำเภอ	๐๕๔-๔๓๑๔๒๐	
๒๒	อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)ประชาสัมพันธ์ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๑๑๔๒๘	

ส่วนช่วยเหลือผู้ประสบภัยภูมิภาค
เลขรับ 3116
วันที่ - 7 ต.ค. 2563
เวลา 16.21

กองช่วยเหลือผู้ประสบภัย
เลขที่ 11457
วันที่ - ๗ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา 16.104.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เลขรับ ๒๕๐๗๖
วันที่ = ๗ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๖.๐๕

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๒.๔/ว ๑๘๐

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยระเบียบฯ ข้อ ๒๗ กำหนดให้การจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด และข้อ ๔๐ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินทดรองราชการตามระเบียบนี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ออกตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบนี้

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นใช้บังคับกรณีให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเริญ โพธิยอด)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
กองกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๒๐
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ แห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า "หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓"

๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

บรรดาหลักเกณฑ์ และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์นี้แทน

๔. ขอบเขตการจ่ายเงินทดรองราชการ จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามความหมายแห่งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านการดำรงชีพ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงิน โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม ดังนี้

๕.๑.๑ ค่าอาหารจัดเลี้ยง วันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาท ต่อคน

๕.๑.๒ ค่าถุงยังชีพ ชุดละไม่เกิน ๗๐๐ บาท ต่อครอบครัว

๕.๑.๓ ค่าจัดซื้อหรือจัดหาน้ำสำหรับบริโภคและใช้สอยในที่อยู่อาศัย เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นจนกว่าเหตุการณ์ประสบภัยพิบัติจะเข้าสู่ภาวะปกติ

๕.๑.๔ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพเบื้องต้น กรณีที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหายทั้งหลังเท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๓,๘๐๐ บาท

๕.๑.๕ ค่าวัสดุซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประจำ ซึ่งผู้ประสบภัยพิบัติเป็นเจ้าของที่ได้รับความเสียหาย เท่าที่จ่ายจริงหลังละไม่เกิน ๔๙,๕๐๐ บาท

๕.๑.๖ ค่าวัสดุซ่อมแซมหรือสร้างยุ้งข้าว โรงเรือนสำหรับเก็บพืชผลและคอกสัตว์ที่ได้รับความเสียหาย เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๕,๗๐๐ บาท

๕.๑.๗ กรณีที่ผู้ประสบภัยพิบัติเช่าบ้านเรือนของผู้อื่น และบ้านเช่าเสียหายจากภัยพิบัติทั้งหลังหรือเสียหายบางส่วนจนอยู่อาศัยไม่ได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าเช่าบ้านแก่ผู้ประสบภัยพิบัติเท่าที่จ่ายจริงในอัตราครอบครัวละไม่เกินเดือนละ ๑,๘๐๐ บาท เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน

๕.๑.๘ ค่าดัดแปลงสถานที่สำหรับเป็นที่พักชั่วคราว เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท หรือค่าผ้าใบหรือผ้าพลาสติกหรือวัสดุอื่น ๆ สำหรับกันแดดกันฝน เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๕.๑.๙ ...

๕.๑.๙ ค่าใช้จ่ายที่ส่วนราชการจัดหาสาธารณูปโภคในที่พักชั่วคราว

(๑) ค่าไฟฟ้า ให้เป็นไปตามที่การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเรียกเก็บ สำหรับกรณีที่ท้องที่นั้นไม่มีไฟฟ้า ให้จัดอุปกรณ์แสงสว่างอื่น ๆ ทดแทนได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

(๒) จัดหาน้ำบริโภคและใช้สอยจากหน่วยงานที่จังหวัดและอำเภอมีอยู่ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง หน่วยดับเพลิงเทศบาล เป็นต้น หรือจัดซื้ออุปกรณ์บรรจุน้ำตามความจำเป็นของจำนวนผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งการจัดซื้อเพื่อบริโภคใช้สอย เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

(๓) จัดสร้างหรือจัดหาห้องน้ำ ห้องส้วม ๑ ที่ ต่อ ๑๐ คน เท่าที่จ่ายจริงเฉลี่ยที่ละไม่เกิน ๑,๗๐๐ บาท

(๔) จัดสร้างที่รองรับ ทำลาย หรือกำจัดขยะมูลฝอย เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๕.๑.๑๐ ค่าเครื่องนุ่งห่มที่ได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก หรือมีความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีพ กรณีไม่มีเครื่องนุ่งห่มในการดำรงชีพขณะเกิดภัย รายละไม่เกิน ๑,๑๐๐ บาท

๕.๑.๑๑ ค่าเครื่องมือประกอบอาชีพ และหรือเงินทุนสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติที่เป็นอาชีพหลักในการหาเลี้ยงครอบครัวของผู้ประสบภัยพิบัติ เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๑๑,๔๐๐ บาท

๕.๑.๑๒ ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ

(๑) กรณีบาดเจ็บสาหัสที่ต้องรักษาในสถานพยาบาลติดต่อกันตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป ให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท

(๒) กรณีบาดเจ็บจนถึงขั้นพิการไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ ให้ช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๑๓,๓๐๐ บาท

(๓) กรณีภัยพิบัติที่เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือรุนแรงเป็นที่สะเทือนขวัญของประชาชนทั่วไป ให้จ่ายเงินและหรือสิ่งของปลอบขวัญผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่รักษาตัวในสถานพยาบาล รายละไม่เกิน ๒,๓๐๐ บาท

๕.๑.๑๓ ค่าจัดการศพผู้เสียชีวิต รายละไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท และในกรณีผู้ประสบภัยที่เสียชีวิตเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ให้พิจารณาช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวอีกไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท

๕.๑.๑๔ กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๕.๑.๑๕ ค่าเครื่องครัวและอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๓,๕๐๐ บาท

๕.๑.๑๖ ค่าเครื่องนอน ที่สูญหายหรือได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก หรือมีความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีพกรณีไม่มีเครื่องนอนในการดำรงชีพขณะเกิดภัย เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

๕.๒ ...

๕.๒ ด้านสังคมสงเคราะห์ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยจัดโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพระยะสั้นเฉพาะพื้นที่ประสบภัยพิบัติแก่ผู้ประสบภัยเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงดูครอบครัวในภาวะวิกฤต โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การฝึกอาชีพ เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าใช้จ่ายตอบแทนวิทยากร วันละไม่เกิน ๕๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐ วัน

(๓) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปฏิบัติการฝึกอบรม เท่าที่จ่ายจริงภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๔) เงินทุนประกอบอาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท

๕.๓ ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

๕.๓.๑ จัดหาวัสดุ เคมีภัณฑ์ อาหาร และเวชภัณฑ์ สำหรับแจกจ่ายประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้บริโภคน้ำและอาหารที่ปลอดภัย ดังนี้

(๑) ค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับไปทำความสะอาดบ่อน้ำตื้นของประชาชนบ่อน้ำละไม่เกิน ๒๕๐ บาท

(๒) ค่าน้ำดื่มแก่ครอบครัวที่ขาดแคลนน้ำสะอาดบริโภค ครอบครัวละไม่เกิน ๒๐๐ บาท

(๓) ค่าอาหารเสริมโปรตีน และอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายแก่ประชาชนผู้ประสบภัย เพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ครอบครัวละไม่เกิน ๕๗๐ บาท

(๔) ค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับแจกจ่ายประชาชน เพื่อการปรับปรุงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลครัวเรือน ครัวเรือนละไม่เกิน ๒๕๐ บาท

(๕) ค่ายาชุดช่วยเหลือผู้ประสบภัย (๘ รายการ) ราคาตามบัญชีราคาสำหรับหน่วยงานราชการ องค์การเภสัชกรรม

๕.๓.๒ จัดหาวัสดุ เคมีภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำหรับไปปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชน ปรับปรุงสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการควบคุมป้องกันโรคได้ เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

(๑) ค่ายาและเวชภัณฑ์ สำหรับการรักษาพยาบาลหรือป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

(๒) ค่าวัสดุทางห้องปฏิบัติการหาเชื้อในคน

(๓) ค่าวัสดุและชุดทดสอบทางห้องปฏิบัติการในน้ำ อาหาร และอากาศ

(๔) ค่าตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการหาเชื้อในคน

(๕) ค่าตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในน้ำ อาหาร และอากาศ

๕.๓.๓ จัดหาวัสดุควบคุมและป้องกันโรคระบาดในภาวะภัยพิบัติ จัดหายาและเวชภัณฑ์สำหรับไปปฏิบัติงาน การควบคุมป้องกันโรคและการปฏิบัติการด้านการแพทย์เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะภัยพิบัติ ได้แก่ ค่าวัสดุเก็บตัวอย่าง น้ำยา และสารเคมีในการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔ ...

๕.๔ **ด้านการเกษตร** ให้ดำเนินการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยเบิกจ่ายได้ ดังนี้

๕.๔.๑ ด้านพืช

๕.๔.๑.๑ ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่พืชตาย หรือเสียหายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่ โดยคิดจากต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ดังนี้

(๑) กรณีพืชอายุสั้นเสียหาย ให้ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตเฉลี่ยเฉพาะรายการค่าวัสดุ

(๒) กรณีไม้ผล ไม้ยืนต้นเสียหาย ให้ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตเฉลี่ยเฉพาะรายการค่าวัสดุและต้นทุนเฉลี่ยก่อนให้ผลผลิต

๕.๔.๑.๒ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถมจนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้ และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๕ ไร่

๕.๔.๑.๓ กรณีประชาชนมีความจำเป็นต้องขนย้ายปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการขนย้ายปัจจัยการผลิตและผลผลิตในอัตราร้อยละ ๕๐ ของปัจจัยการผลิตและผลผลิตของเกษตรกรที่ดำเนินการขนย้าย

๕.๔.๒ ด้านประมง

ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่สัตว์น้ำตายหรือสูญหาย โดยสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ อาหารสัตว์น้ำ วัสดุทางการประมง ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔.๓ ด้านปศุสัตว์

๕.๔.๓.๑ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีที่เป็นการจัดหาอาหารสัตว์ วัคซีนและเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยงและจัดหาอาหารสัตว์ตามราคาท้องตลาดหรือตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔.๓.๒ ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่สัตว์ตายหรือสูญหาย หรือแปลงหญ้าอาหารสัตว์เสียหายได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๔.๔ ด้านการเกษตรอื่น

๕.๔.๔.๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับเกลี่ยพื้นที่ การไถพรวน ยกร่องการก่อสร้างคันดิน เพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ

๕.๔.๔.๒ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฉุกเฉิน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายน้ำ

๕.๔.๔.๓ ...

๕.๔.๔.๓ ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชน เพื่อใช้ในการขนย้ายสัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และที่นำไปสนับสนุนหรือขนส่งพืชหญ้าอาหารสัตว์หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้

(๑) ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชน ให้จ่ายเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น

(๒) ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๕.๕ ด้านบรรเทาสาธารณภัย ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยเบิกจ่ายได้ ดังนี้

๕.๕.๑ จัดหาภาชนะรองรับน้ำ เช่น โอ่งซีเมนต์ ถังเหล็กอาบสังกะสี ถังเก็บน้ำ ค.ส.ล. ถังปูนฉาบเสริมลวด หรือถังเก็บน้ำประเภทอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค

๕.๕.๒ ซ่อมแซมภาชนะรองรับน้ำที่ชำรุดเสียหาย เพื่อให้สามารถใช้เก็บน้ำไว้อุปโภคบริโภค

๕.๕.๓ ซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ ซึ่งมิได้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีเร่งด่วนจำเป็นเพื่อให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยการซ่อมแซมนั้นต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับงบประมาณดำเนินการในบริเวณนั้นอยู่แล้ว

สำหรับการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเป็นกรณีที่งบประมาณเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งตั้งไว้ในปีนั้นได้ใช้จ่ายหมดแล้ว และหากไม่ซ่อมแซมจะบังเกิดความเสียหายต่อสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยส่วนรวม ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีหนังสือยืนยันข้อมูลดังกล่าวด้วย

สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการซ่อมแซม เกิน ๔๕ วัน ให้ใช้งบประมาณปกติดำเนินการ

สำหรับสะพานหรือถนน หรือถนนที่มีท่อระบายน้ำที่ได้รับความเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ ให้ก่อสร้างสะพานไม้ชั่วคราว หรือเท่าที่จำเป็น เร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

กรณีในเขตชุมชนที่เกิดภัยพิบัติเป็นระยะเวลานาน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนในการสัญจรไปมา ให้จัดทำสะพานไม้ทางเดินชั่วคราวได้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามความจำเป็น

๕.๕.๔ จ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ อันได้แก่ สิ่งก่อสร้างสาธารณประโยชน์ที่กีดขวางทางน้ำ หรือกิ่งไม้ ต้นไม้ เศษสวะ กอไผ่ ฯลฯ ที่อุดช่องทางน้ำเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ ทำให้สิ่งสาธารณประโยชน์ต้านทานน้ำไม่ไหว เกิดความชำรุดเสียหาย หรือเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๕.๕.๕ ค่าจัดหาวัสดุ ได้แก่ กระสอบทราย ดิน ลูกรัง เสาเข็ม ไม้แบบ เป็นต้น เพื่อนำไปแก้ไขเหตุการณ์กรณีเร่งด่วนฉุกเฉินจากภัยพิบัติที่จะทำความเสียหายต่อสิ่งสาธารณประโยชน์หรือความเสียหายต่อประชาชนโดยส่วนรวม เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๖ ...

๕.๖ ด้านการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้เบิกค่าใช้จ่ายดังนี้

๕.๖.๑ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ที่นำมาช่วยเหลือโดยสมัครใจและไม่คิดมูลค่า ซึ่งชำรุดเสียหายในระหว่างปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามความจำเป็นให้อยู่ในสภาพเดิม เฉพาะกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยสำเร็จลุล่วงไปได้

๕.๖.๒ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมทั้งค่ากระแสไฟฟ้า สำหรับยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนที่นำมาใช้ปฏิบัติงานช่วยเหลือโดยความสมัครใจโดยไม่คิดมูลค่าและคำนึงถึงความจำเป็นและการประหยัด และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตนเองเป็นสำคัญ

๕.๖.๓ กรณีที่เครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการและเอกชนที่นำมาช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติมีไม่เพียงพอและไม่สามารถขอความร่วมมือจากภาคเอกชนได้ ให้เช่าหรือจ้างเหมาเครื่องสูบน้ำหรือผลักดันน้ำ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องปั่นไฟ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านกู้ชีพกู้ภัย เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้เท่าที่จำเป็น เร่งด่วน โดยจ่ายค่าเช่าเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น

๕.๖.๔ ค่าจ้างเหมาหรือจ้างแรงงานแบกหามสิ่งของ รวมทั้งค่าจ้างเหมาแรงงานจัดหีบห่อให้ใช้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการก่อน ในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ให้จ้างบุคคลภายนอกได้ตามจำนวนที่เห็นควร ตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน

๕.๖.๕ ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบภัย ให้เบิกจ่ายได้ในกรณีที่งบประมาณปกติไม่เพียงพอ หรือมิได้ตั้งไว้เพื่อการนี้ โดยให้เบิกจ่ายตามระเบียบของทางราชการ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ ให้เบิกจ่ายได้ ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องสูบน้ำหรือเครื่องผลักดันน้ำให้เบิกจ่ายได้ ๒ คน ต่อ ๑ จุด ที่ตั้งเครื่องสูบน้ำหรือเครื่องผลักดันน้ำ

(๒) เจ้าหน้าที่คนขับรถยนต์บรรทุกเครื่องสูบน้ำ วัสดุ และครุภัณฑ์ ๑ คน ต่อรถยนต์ ๑ คัน

(๓) หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ออกปฏิบัติงานไม่เกิน ๑๐ คน ต่อหน่วยต่อครั้ง

(๔) หน่วยสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ออกปฏิบัติงานไม่เกิน ๓ คน ต่อหน่วยต่อครั้ง

(๕) หน่วยปฏิบัติงานด้านควบคุมป้องกันโรค ออกปฏิบัติงานครั้งละไม่เกิน ๓ คน

(๖) ค่าตอบแทนสำหรับบุคคลภายนอกให้เบิกจ่ายตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน

๕.๖.๖ ค่าอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือวันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาทต่อคน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือต้องไม่ได้รับเงินอื่นใดจากทางราชการอีก

๕.๖.๗ ...

๕.๖.๗ ค่าใช้จ่ายในการรับ - ส่ง และติดต่อสื่อสาร เท่าที่จ่ายจริง

๕.๖.๘ ค่าวัสดุสำนักงานซึ่งเกี่ยวเนื่องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและค่าวัสดุในการจัดหีบห่อ ค่าจ้างเหมาบริการอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น เช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ให้เบิกได้ตามระเบียบของทางราชการ

๕.๗ กรณีมีความจำเป็น หากรายการใดมิได้กำหนดให้จ่ายเป็นเงิน ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติให้การช่วยเหลือพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินก็ได้ โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม

๖. การให้ความช่วยเหลือข้างต้น ให้มีการประสานงานกันระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือทั่วถึงไม่ซ้ำซ้อนกัน และการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินงบประมาณรายจ่ายโดยอนุโลม

๗. ให้จังหวัดรายงานผลการปฏิบัติงานให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและสำนักงานคลังจังหวัดทราบทุก ๆ ๑๕ วัน จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานของจังหวัดอีกทางหนึ่งด้วย

๘. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือตามข้อ ๕ และเสนอต่อกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๙. กรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการนี้ ให้ขออนุมัติต่อกระทรวงการคลัง

๑๐. ให้ส่วนราชการที่มีวงเงินทดรองราชการตามระเบียบนี้ แจ้งข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามแบบและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

๑๑. ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ออกตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยที่ส่วนราชการตามข้อ ๘ กำหนดเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์นี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายจำเริญ โพธิยอด)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง